



Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 13. oktober 2023
(OR. en)

14085/23

LIMITE

ENER 542
ENV 1113
CLIMA 468
COMPET 984
CONSOM 361
FISC 226
CODEC 1840

Interinstitutionel sag:
2023/0077(COD)

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Komm. dok. nr.:	7440/23 + ADD1
Vedr.:	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om ændring af forordning (EU) 2019/943 og (EU) 2019/942 samt direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 med henblik på at forbedre udformningen af Unionens elektricitetsmarked – Generel indstilling

Vedlagt følger til delegationerne syvende revision af ovennævnte forslag som udarbejdet af formandskabet (REV 7).

Ny tekst er angivet med **fed skrift og understregning**, og udgået tekst er angivet med [...], i begge tilfælde uden gråtoning.

Udgået tekst i dok. 8106/23 ("REV 1"), i dok. 8918/23 ("REV 2"), i dok. 9021/23 ("REV 3"), i dok. 10009/23 ("REV 4"), i dok. 10606/23 ("REV 5") og i dok. 13771/23 ("REV 6") er angivet med [...].

Ny tekst i dok. 8106/23 ("REV 1"), i dok. 8918/23 ("REV 2"), i dok. 9021/23 ("REV 3"), i dok. 10009/23 ("REV 4"), i dok. 10606/23 ("REV 5") og i dok. 13771/23 ("REV 6") er angivet med **fed skrift**.

2023/0077(COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EU) 2019/943 og (EU) 2019/942 samt direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 med henblik på at forbedre udformningen af Unionens elektricitetsmarked

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 194, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger¹:

¹ Betragtningerne er endnu ikke blevet ændret for at afspejle, at artikel 2 og 3 vil blive adskilt fra denne ændringsforordning og blive et selvstændigt direktiv om ændring af direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944.

- (1) Elektricetsmarkederne har siden september 2021 været kendetegnet ved meget høje priser og prisudsving. Som det fremgår af ACER's (Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheders) vurdering af udformningen af engrosmarkedet for elektricitet i EU fra april 2022², skyldes dette hovedsagelig den høje pris på gas, der anvendes til elproduktion.
- (2) Optrapningen af Ruslands militære aggression mod Ukraine, som er en kontraherende part i Energifællesskabet, og de dertil knyttede internationale sanktioner siden februar 2022 har forstyrret de globale energimarkeder, forværret problemet med høje gaspriser og haft betydelige afsmittende virkninger på elpriserne. Ruslands invasion af Ukraine har også skabt usikkerhed om leveringen af andre råvarer såsom stenkul og råolie, der anvendes i produktionsanlæg. Det har medført betydelige yderligere stigninger og udsving i elpriserne.

² "ACER's endelige vurdering af udformningen af engrosmarkedet for elektricitet i EU" (ACER's Final Assessment of the EU Wholesale Electricity Market Design), april 2022.

- (3) Som reaktion herpå fremlagde Kommissionen i oktober 2021 meddelelsen med titlen **"Håndtering af stigende energipriser: en værktøjskasse for handling og støtte"**, som [...] indeholdt en værktøjskasse med foranstaltninger, som [...] Unionen og dens medlemsstater kan anvende til at håndtere de umiddelbare virkninger af høje energipriser for husholdninger og virksomheder, [...] herunder indkomststøtte, skattelettelser samt foranstaltninger vedrørende gasbesparelser og gaslagring [...], og til at styrke modstandsdygtigheden over for fremtidige prishok. I sin meddelelse af 8. marts 2022 med titlen "REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser"³ skitserede Kommissionen en række yderligere foranstaltninger til at styrke værktøjskassen og reagere på de stigende energipriser. Den 23. marts 2022 indførte Kommissionen endvidere en midlertidig statsstøtteordning for at tillade visse tilskud med henblik på at afbøde virkningerne af høje energipriser⁴.

³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser (COM(2022) 108 final).

⁴ Meddelelse fra Kommissionen – Midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien efter Ruslands angreb på Ukraine (C/2022/1890, EUT C 131 I/01 af 24.3.2022, s. 1).

- (4) Den 18. maj 2022 fremlagde Kommissionen REPowerEU-planen⁵, med hvilken der indførtes yderligere foranstaltninger med fokus på energibesparelser, diversificering af energiforsyningen og fremskyndet udbygning af vedvarende energi med henblik på at bringe Unionens afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland til ophør, herunder et forslag om at hæve Unionens 2030-mål for vedvarende energi til 45 %. Desuden blev der i meddelelsen om indgreb på energimarkedet på kort sigt og forbedringer af elektricitetsmarkeds udformning på længere sigt⁶ ikke alene fastsat yderligere kortsigtede foranstaltninger til håndtering af høje energipriser, der blev også peget på mulige områder, hvor der kan ske en forbedring af elektricitetsmarkedets udformning, og det blev bebudet, at det var hensigten at vurdere disse områder med henblik på at ændre[...] lovgivningsrammen.

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – REPowerEU-planen (COM(2022) 230).

⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Indgreb på energimarkedet på kort sigt og forbedringer af elmarkedets udformning på længere sigt – vejen frem (COM(2022) 236 final).

- (5) **For** [...] hurtigst muligt at afhjælpe priskrisen og sikkerhedsproblemerne og imødegå prisstigningerne for borgerne [...] har Unionen vedtaget **adskillige retsakter såsom Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032⁷ om oprettelse af en solid ordning for gasoplagring⁸, Rådets forordning (EU) 2022/1369⁹ om effektive foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas og elektricitet¹⁰, Rådets forordning (EU) 2022/1854¹¹ om indførelse af prisbegrænsende ordninger for at undgå ekstraordinære gevinster på både gas- og elmarkederne¹² og Rådets forordning (EU) 2022/2577¹³ om indførelse af foranstaltninger til at fremskynde tilladelsesprocesserne for anlæg til vedvarende energi¹⁴.**

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032 af 29. juni 2022 om ændring af forordning (EU) 2017/1938 og (EF) nr. 715/2009 for så vidt angår gasoplagring (EUT L 173 af 30.6.2022, s. 17).

⁸ [...]

⁹ Rådets forordning (EU) 2022/1369 af 5. august 2022 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas (EUT L 206 af 8.8.2022, s. 1) og Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser (EUT L 206 af 8.8.2022, s. 1).

¹⁰ [...]

¹¹ Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser (EUT L 261I af 7.10.2022, s. 1).

¹² [...]

¹³ Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi (EUT L 335 af 29.12.2022, s. 36).

¹⁴ [...]

- (6) Et velintegreret **energimarked**, der bygger på [...]pakken om ren [...]energi til alle europæere¹⁵, som blev vedtaget i 2018 og 2019¹⁶ ("**pakken om ren energi**"), bør give Unionen mulighed for at udnytte de økonomiske fordele ved et indre energimarked under normale markedsforhold, garantere forsyningssikkerheden og opretholde dekarboniseringsprocessen. Også grænseoverskridende sammenkobling garanterer en sikrere, mere pålidelig og effektiv drift af elektricitetssystemet.

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimainsatsen (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2002 af 11. december 2018 om ændring af direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 210), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 22), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

¹⁶ [...]

- (7) Elektricitetsmarkedets nuværende udformning har også bidraget til fremkomsten af nye og innovative produkter, tjenesteydelser og foranstaltninger på detailmarkederne for elektricitet, idet energieffektiviteten og udbredelsen af vedvarende energi er blevet fremmet og valgmulighederne er blevet øget for at hjælpe forbrugerne med at reducere deres energiomkostninger, også gennem mindre produktionsanlæg og nye tjenester med henblik på at levere fleksibelt elforbrug. Det potentiale, der ligger i digitaliseringen af energisystemet, og blandt andet består i forbrugernes aktive deltagelse, bør udnyttes som et centralt element i vores fremtidige elektricitetsmarkeder og -systemer og udgøre grundlaget herfor. Samtidig må forbrugernes valgmuligheder respekteres, og forbrugerne skal have mulighed for at drage fordel af en række forskellige kontrakttilbud.
- (8) [...]I forbindelse med energikrisen har elektricitetsmarkedets nuværende udformning **imidlertid** [...] også blotlagt en række væsentlige mangler, der er knyttet til den virkning, som høje og svingende priser på fossile brændstoffer har på de kortsigtede elektricitetsmarkeder, og som påfører husholdninger og virksomheder betydelige prisstigninger, der har indvirkning på deres elomkostninger.
- (9) En hurtigere udbredelse af vedvarende energi og rene, fleksible teknologier er den mest bæredygtige og omkostningseffektive metode til strukturelt at reducere efterspørgslen efter fossile brændstoffer til elproduktion og direkte forbrug gennem elektrificering og integration af energisystemet. Vedvarende energikilder kan som følge af deres lave driftsomkostninger have en positiv indvirkning på elpriserne i hele Unionen og reducere det direkte forbrug af fossile brændstoffer.

- (10) Ændringerne af elektricitetsmarkedets udformning bør sikre, at fordelene ved den stigende udbredelse af vedvarende energi og energiomstillingen som helhed kommer forbrugere, herunder de mest sårbare forbrugere, til gode og i sidste ende beskytter dem mod energikriser, således at det forhindres, at endnu flere husholdninger ender i en energifattigdomsfælde. Disse ændringer[...] bør afbøde den indvirkning, som høje priser på fossile brændstoffer, navnlig gas, har på elpriserne, således at husholdninger og virksomheder på længere sigt får mulighed for at udnytte fordelene ved økonomisk overkommelig og sikker energi fra bæredygtige, vedvarende og kulstoffattige kilder.
- (11) Reformen af elektricitetsmarkedets udformning bør ikke kun gavne private forbrugere, men også konkurrenceevnen hos Unionens industrier, idet de får mulighed for at foretage de investeringer i ren teknologi, som de har behov for i forbindelse med deres omstilling til nettonul. Energiomstillingen i Unionen bør støttes af et solidt produktionsgrundlag for rene teknologier. Disse reformer vil bidrage til en økonomisk overkommelig elektrificering af industrien og Unionens position som førende på verdensplan hvad angår forskning og innovation inden for rene energiteknologier.
- (12) Velfungerende og effektive kortsigtede markeder er et vigtigt værktøj til integration af vedvarende energi og fleksibilitetskilder på markedet og letter integrationen af energisystemet på en omkostningseffektiv måde.

- (13) Intraday-markeder er særlig vigtige for integrationen af variable vedvarende energikilder i elektricitetssystemet til de laveste omkostninger, da de giver markedsdeltagerne mulighed for i forbindelse med underskud eller overskud af elektricitet at afvikle handler tættere på leveringstidspunktet. Eftersom producenter af variabel vedvarende energi først kan foretage en nøjagtig vurdering af deres produktion tæt på leveringstidspunktet, er det afgørende, at de så tæt som muligt på tidspunktet for levering af elektriciteten har adgang til et likvidt marked og dermed har optimale handelsmuligheder. **Lukketiden for det budområdeoverskridende intraday-marked bør derfor afkortes og fastsættes tættere på realtid. Hvis denne ændring medfører risici for forsyningssikkerheden, bør transmissionssystemoperatørerne have mulighed for at anmode om en undtagelse på grundlag af en konsekvensanalyse og med forbehold af myndighedernes godkendelse med henblik på at anmode om en forlængelse af tidsplanen for gennemførelsen. Denne anmodning bør omfatte en handlingsplan med konkrete skridt hen imod gennemførelsen af den nye lukketid for intraday-markedet.**

- (14) Det er derfor vigtigt, at intraday-markederne tilpasser sig deltagelsen af variable vedvarende energiteknologier såsom sol- og vind**energi** samt deltagelsen af efterspørgsels[...]reaktion og **energilagring**. Likviditeten på intraday-markederne bør forbedres gennem deling af ordrebøgerne mellem markedsoperatører inden for et budområde, også når overførselskapaciteten er sat til nul eller efter intraday-markedets lukketid. **For at sikre, at ordrebøger deles mellem udpegede elektricitetsmarkedsoperatører (NEMO'er) inden for day-ahead- og intraday-tidsrammerne, bør NEMO'erne afgive alle ordrer til den fælles day-ahead- og intraday-kobling og ikke organisere handel med day-ahead- og intraday-produkter eller produkter med lignende karakteristika uden for den fælles day-ahead- og intraday-kobling. For at imødegå den iboende risiko for forskelsbehandling i forbindelse med handel med day-ahead- og intraday-produkter inden for og uden for den fælles day-ahead- og intraday-kobling og den deraf følgende dræning af likviditeten på Unionens sammenkoblede elektricitetsmarkeder bør denne forpligtelse gælde for NEMO'er, foretagender, der direkte eller indirekte udøver kontrol eller rettigheder over en NEMO, og for foretagender, der direkte eller indirekte kontrolleres af en NEMO.** Desuden bør lukketiden for intraday-markedet ligge tættere på leveringstidspunktet for at maksimere markedsdeltagernes muligheder for at handle med underskud og overskud af elektricitet og bidrage til en bedre integration af variable vedvarende energikilder i elektricitetssystemet.
- (15) Endvidere bør de kortsigtede elektricitetsmarkeder sikre, at mindre udbydere af fleksibilitetstjenester kan deltage ved at sænke minimumsbudstørrelsen.

- (16) For at sikre en effektiv integration af elektricitet produceret fra variable vedvarende energikilder og for at mindske behovet for elproduktion baseret på fossile brændstoffer **i situationer med elpriskriser**[...] bør det være muligt for transmissionssystemoperatørerne at udforme et spidsbelastningsudjævningsprodukt, der giver mulighed for **yderligere** [...]efterspørgselsreaktion **for** at bidrage til at mindske[...] forbruget i elsystemet[...]. **[.../ Som sådan bør spidsbelastningsudjævningsproduktet – ud over at bidrage til at sænke engrospriserne på elektricitet – bidrage til [...] forsyningssikkerheden under en elpriskrise. [.../Da spidsbelastningsudjævningsproduktet har til formål at reducere og flytte elforbruget, bør anvendelsesområdet for dette produkt begrænses til [.../efterspørgselsreaktion. Eftersom spidsbelastningsudjævningsproduktet kun skal [.../ anvendes i begrænsede situationer med elpriskriser, kan [...]anskaffelsen [...] heraf ske op til en uge før [.../frigivelsen af yderligere kapaciteter til efterspørgselsreaktion. [.../Transmissionssystemoperatører bør kunne aktivere spidsbelastningsudjævningsproduktet på grundlag af den forventede efterspørgsel. Alternativt bør det være muligt automatisk at aktivere spidsbelastningsudjævningsproduktet [.../ på day-ahead-markedet på grundlag af den energipris, der er indgået aftale om under anskaffelsen af kapaciteten til reduktion af efterspørgslen.** For at kontrollere omfanget af den aktiverede reduktion af efterspørgslen bør transmissionssystemoperatøren anvende en referenceværdi, der afspejler det forventede elforbrug uden aktivering af spidsbelastningsudjævningsproduktet.

- (17) For at forbrugerne kan deltage aktivt på elektricitetsmarkederne og bidrage med deres fleksibilitet forsynes de gradvist med intelligente målersystemer. I en række medlemsstater forløber indførelsen af intelligente målersystemer imidlertid langsomt. Hvis der endnu ikke er installeret intelligente målersystemer, eller hvis de intelligente målersystemer ikke giver tilstrækkeligt detaljerede data, bør transmissions- og distributionssystemoperatørerne kunne anvende data fra særlige **måle**[...]/enheder til observation og afvikling af fleksibilitetstjenester såsom fleksibelt elforbrug og energilagring. Muligheden for at anvende data fra særlige **måle**[...]/enheder til observation og afvikling bør gøre det lettere for forbrugerne at deltage aktivt på markedet og udbrede deres fleksible elforbrug. Anvendelsen af data fra disse særlige **måle**[...]/enheder bør ledsages af krav til dataenes kvalitet.
- (18) Med denne forordning fastlægges der et retsgrundlag for behandlingen af personoplysninger i **overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679¹⁷[...]**. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at alle de principper og forpligtelser vedrørende beskyttelse af personoplysninger, der er fastsat i **Rådets forordning (EU) 2016/679 [...]**, herunder om dataminimering, overholdes. Hvis målet med dette direktiv kan nås uden behandling af personoplysninger, bør [...] **de dataansvarlige** anvende anonymiserede og aggregerede data.

¹⁷ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).**

- (19) Forbrugere og leverandører har brug for effektive og virkningsfulde forwardmarkeder for at dække deres langsigtede priskeksponering og mindske afhængigheden af kortsigtede priser. For at sikre, at energikunder i hele [...] **Unionen** fuldt ud [...] **kan** udnytte fordelene ved integrerede elektricitetsmarkeder og konkurrencen i hele Unionen, bør den måde, hvorpå Unionens forwardmarked for elektricitet fungerer, forbedres gennem oprettelse af regionale virtuelle knudepunkter med henblik på at overvinde den eksisterende markedsfragmentering og den lave likviditet i mange budområder. Regionale virtuelle knudepunkter bør omfatte flere budområder og samtidig sikre en passende korrelation mellem priserne. Nogle budområder vil muligvis ikke være omfattet af et **regionalt** virtuelt knudepunkt, og de bidrager således ikke til referenceprisen for knudepunktet. Markedsdeltagere fra disse budområder bør imidlertid stadig kunne afdække deres risici gennem et knudepunkt.

(19b) [...] For a/.../t sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser [...] med henblik på at fastsætte detaljerede bestemmelser for udformningen af Unionens forwardmarked for elektricitet for så vidt angår oprettelsen af regionale virtuelle knudepunkter. For at sikre synergier med de eksisterende lovgivningsmæssige rammer bør tildelingen af gennemførelsesbeføjelser i artikel 59 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943¹⁸ udvides til også at omfatte de aspekter, der er nødvendige for oprettelsen af virtuelle knudepunkter. Kommis[...sionen bør, inden den udøver disse gennemførelsesbeføjelser [...], gennemføre en konsekvensanalyse. Konsekvensanalysen bør, hvis det er relevant, tage hensyn til konsekvenserne af oprettelsen af regionale virtuelle knudepunkter for så vidt angår allerede eksisterende mellemstatslige aftaler vedrørende grænseoverskridende fælles ejerskab af kraftværker. Gennemførelsesbeføjelserne bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011.

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).

- (20) Virtuelle knudepunkter bør afspejle den aggregerede pris for flere budområder og angive en referencepris, som markedsoperatørerne bør anvende til at tilbyde forwardrisikoafdækningsprodukter. I den henseende bør virtuelle knudepunkter ikke forstås som enheder, der planlægger eller gennemfører transaktioner. De regionale virtuelle knudepunkter bør gennem tilvejebringelsen af et referenceprisindeks gøre det muligt at samle likviditet og give markedsdeltagerne bedre muligheder for risikoafdækning.
- (21) For at øge markedsdeltagernes muligheder for risikoafdækning bør den rolle, som den i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) 2016/1719¹⁹ oprettede fælles tildelingsplatform spiller, udvides. Den fælles tildelingsplatform bør tilbyde handel med finansielle langsigtede transmissionsrettigheder mellem de forskellige budområder og de regionale virtuelle knudepunkter. De ordrer vedrørende finansielle transmissionsrettigheder, som markedsdeltagerne afgiver, **bør**[...] modsvares af en samtidig tildeling af langsigtet overførselskapacitet. En sådan matchning og tildeling bør foretages regelmæssigt for at sikre markedsdeltagerne tilstrækkelig likviditet og dermed effektive risikoafdækningsmuligheder. De langsigtede transmissionsrettigheder bør udstedes med gængse løbetider, [...] fra en måned (Month-Ahead) til mindst tre år (Three-Years-Ahead)[...], for at være tilpasset markedsdeltagernes typiske risikoafdækningshorisont. Den fælles tildelingsplatform bør være underlagt overvågning og håndhævelse for at sikre, at den udfører sine opgaver korrekt.

¹⁹ **Kommissionens forordning (EU) 2016/1719 af 26. september 2016 om fastsættelse af retningslinjer for langsigtet kapacitetstildeling (EUT L 259 af 27.9.2016, s. 42).**

- (22) Nettarifferne bør give transmissions- og distributionssystemoperatørerne incitament til at anvende fleksibilitetstjenester gennem videreudvikling af innovative løsninger til optimering af det eksisterende net og anskaffelse af fleksibilitetstjenester, navnlig fleksibelt elforbrug eller lagring. Med henblik herpå bør nettarifferne udformes således, at de tager hensyn til systemoperatørernes drifts- og kapitaludgifter eller en effektiv kombination heraf, så de kan drive elektricitetssystemet på en omkostningseffektiv måde. **Kravet om afspejling af omkostningerne bør ikke begrænse muligheden for at omfordele omkostningerne effektivt i tilfælde, hvor der anvendes netgebyrer, der varierer ud fra sted eller tidspunkt.** Dette vil yderligere bidrage til at integrere vedvarende energi til de lavest mulige omkostninger for elektricitetssystemet og føre til, at slutkunderne værdsætter deres fleksibilitetsløsninger.

- (23) Vedvarende offshoreenergikilder såsom offshorevindenergi, havenergi og flydende solcelleanlæg vil spille en afgørende rolle i opbygningen af et elektricitetssystem, der i vid udstrækning bygger på vedvarende energikilder, og med hensyn til at sikre klimaneutralitet senest i 2050. Der er imidlertid betydelige hindringer for en bredere og effektiv udbredelse af disse energikilder, som forhindrer den massive opskalering, der er nødvendig for at nå disse mål. Der kan i fremtiden opstå lignende hindringer for andre offshoreteknologier. Disse hindringer omfatter investeringsrisici i forbindelse med den enestående topografiske situation for offshorehybridprojekter, der er tilsluttet mere end ét marked **i et offshorebudsområde. Det er vigtigt at tackle disse hindringer rettidigt og effektivt.** For at mindske investeringsrisikoen for disse udviklere af offshoreprojekter og sikre, at projekter i et offshorebudsområde har fuld adgang til de omkringliggende markeder, bør transmissionssystemoperatørerne garantere adgang for offshoreprojekter **i et offshorebudsområde** til kapaciteten i den respektive hybridsamkøringslinje for alle tidsenheder for markedet **op til den kapacitet, som er aftalt i tilslutningsaftalen, hvilket dermed udelukker kapacitet, som muligvis skyldes overplanting.** Hvis den tilgængelige transmissionskapacitet reduceres i et sådant omfang, at den fulde elproduktion, som offshoreprojektet ellers ville have kunnet eksportere, ikke kan leveres til markedet, bør den eller de transmissionssystemoperatør(er), der er ansvarlig(e) for om nødvendigt at begrænse kapaciteten, i fremtiden have mulighed for at kompensere offshoreprojektoperatøren tilsvarende ved hjælp af flaskehalsindtægter. Denne kompensation **bør afveje de reducerede indtægter for operatører af offshoreanlæg, der producerer elektricitet fra vedvarende energikilder, som følge af en sådan reduktion af adgangen til sammenkoblede markeder og** bør kun vedrøre den produktionskapacitet, der er til rådighed for markedet, og som kan være afhængig af vejret, og hverken omfatte driftsforstyrrelser eller vedligeholdelsesarbejde i forbindelse med offshoreprojektet. **Kompensationen i tilfælde af manglende adgang til transmissionsnettet bør ikke fortolkes som værende en prioriteret lastfordeling. Desuden bør der aldrig ske en dobbelt kompensation for den samme risiko, der er dækket af denne bestemmelse, f.eks. hvis risikoen allerede er dækket af en differencekontrakt eller en anden relevant støtteordning.** De nærmere detaljer, herunder betingelserne for afslutning af foranstaltningen, **såsom forekomsten af tilstrækkelig stor efterspørgsel i offshorebudsområdet eller direkte adgang til et tilstrækkeligt stort antal markeder, således at risikoen bortfalder, samt tackling af hindringer,** skal fastlægges i en gennemførelsesretsakt[...], herunder ved hjælp af ændringer af Kommissionens forordning (EU) 2015/1222[...].

- (24) På day-ahead-engrosmarkedet indgår kraftværker med lavere marginalomkostninger først i lastfordelingen, men den pris, som alle markedsdeltagere opnår, fastsættes af det sidste kraftværk, der er nødvendigt for at dække efterspørgslen, dvs. det kraftværk, der har de højeste marginalomkostninger, når markederne cleares. I den forbindelse har energikrisen vist, at en kraftig stigning i prisen på gas og stenkul kan føre til ekstraordinære og varige stigninger i de priser, som gas- og kulfyrede kraftværker udbyder på day-ahead-engrosmarkedet. Dette har igen ført til usædvanligt høje priser på day-ahead-markedet i hele Unionen, da gas- og kulfyrede kraftværker ofte er dem, der har de højeste marginalomkostninger, der er nødvendige for at imødekomme efterspørgslen efter elektricitet.
- (25) I betragtning af den rolle, som prisen på day-ahead-markedet spiller som reference for prisen på andre engrosmarkeder for elektricitet, og det forhold, at alle markedsdeltagere opnår ligevægtsprisen, har de teknologier, der har betydeligt lavere marginalomkostninger, konsekvent givet høje indtægter.
- (26) For at nå Unionens dekarboniseringsmål og de i REPowerEU fastsatte mål om at blive mere energiuafhængig, skal Unionen i væsentlig grad fremskynde udbredelsen af vedvarende energi. I betragtning af de investeringer, der er nødvendige for at nå disse mål, bør markedet sikre, at der fastsættes et langsigtet prissignal.

- (27) Inden for disse rammer bør medlemsstaterne bestræbe sig på at skabe de rette markedsvilkår for langsigtede markedsbaserede instrumenter såsom elkøbsaftaler. Elkøbsaftaler er bilaterale købsaftaler mellem producenter og købere af elektricitet. De sikrer kunden prisstabilitet på lang sigt og den sikkerhed, som er nødvendig for at producenten kan træffe investeringsbeslutningen. Ikke desto mindre findes der kun aktive markeder for elkøbsaftaler i nogle få medlemsstater, og køberne er typisk begrænset til store virksomheder, ikke mindst fordi der er en række adgangsbarrierer for elkøbsaftaler, navnlig vanskelighederne med at dække risikoen for at køberen misligholder sine betalingsforpligtelser i disse langfristede aftaler. Medlemsstaterne bør tage hensyn til behovet for at skabe et dynamisk marked for elkøbsaftaler, når de fastlægger politikker for at nå de energidekarboniseringsmål, der er fastsat i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner.

(28) I [...]henhold/[...] til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001²⁰ skal medlemsstaterne vurdere de lovgivningsmæssige og administrative hindringer for langfristede VE-elkøbsaftaler og [...]fjerne uberettigede hindringer for og lette udbredelsen af sådanne aftaler. Desuden skal medlemsstaterne beskrive politikker og foranstaltninger, der letter udbredelsen af VE-elkøbsaftaler, i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner. Uden at det berører denne forpligtelse til at rapportere om de lovgivningsmæssige rammer, der påvirker markedet for elkøbsaftaler, bør medlemsstaterne sikre, at instrumenter til at mindske de finansielle risici, der er forbundet med, at køberen misligholder sine langsigtede betalingsforpligtelser inden for rammerne af elkøbsaftaler, er tilgængelige for virksomheder, der står over for adgangsbarrierer på markedet for elkøbsaftaler, og som ikke er i finansielle vanskeligheder[...]. Medlemsstaterne kan beslutte at indføre en garantiordning til markedspriser, **såfremt private garantier ikke er tilgængelige eller ikke er tilstrækkeligt tilgængelige.** Medlemsstaterne bør i så fald medtage bestemmelser heri, der sikrer, at en formindskelse af likviditeten på elektricitetsmarkederne undgås, f.eks. ved at anvende finansielle elkøbsaftaler. **Medlemsstaterne kan beslutte at lette aggregeringen af efterspørgslen efter elkøbsaftaler fra kunder, der hver især står over for barrierer for adgang til markedet for elkøbsaftaler, men som tilsammen kan give producenterne et attraktivt tilbud om elkøbsaftaler.** Medlemsstaterne bør ikke yde støtte til elkøbsaftaler til indkøb af elproduktion fra fossile brændsler. Selv om medlemsstaterne som standard ikke bør forskelsbehandle forbrugerne, kan medlemsstaterne beslutte at målrette disse instrumenter mod specifikke kategorier af forbrugere under anvendelse af objektive og ikkediskriminerende kriterier. Inden for disse rammer bør medlemsstaterne tage hensyn til den potentielle rolle, som [...] **faciliteter**, der stilles til rådighed på EU-plan, f.eks. af Den Europæiske Investeringsbank ("EIB"), kan spille.

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

- (29) Medlemsstaterne har, når de udformer og tildeler offentlig støtte, flere instrumenter til rådighed til at støtte udviklingen af markederne for elkøbsaftaler. Hvis udviklere af projekter inden for vedvarende energi, der deltager i et offentligt støtteudbud, får mulighed for at reservere en del af produktionen til salg gennem en elkøbsaftale, vil det bidrage til, at markederne for elkøbsaftaler vil udvikle sig og vokse. Som led i denne udbudsevaluering bør medlemsstaterne desuden bestræbe sig på at anvende kriterier, der giver aktører, som står over for adgangsbarrierer, f.eks. små og mellemstore virksomheder ("SMV'er"), incitament til at få adgang til markedet for elkøbsaftaler, idet de giver fortrinsret til tilbudsgivere, der forpligter sig til at indgå en elkøbsaftale for en del af den inden for rammerne af projektet producerede elektricitet med en eller flere potentielle købere, der har vanskeligt ved at få adgang til markedet for elkøbsaftaler.
- (29a) Medlemsstaterne bør være særligt opmærksomme på grænseoverskridende elkøbsaftaler og fjerne uberettigede hindringer, der specifikt vedrører dem, og give forbrugere i medlemsstater med begrænset kapacitet adgang til elektricitet, som produceres i andre regioner, uden forskelsbehandling.**

- (30) Hvis medlemsstaterne beslutter at støtte [...] offentligt finansierede investeringer **gennem** [...] "ordninger for direkte prisstøtte" [...] i **nye anlæg** til elproduktion fra kulstoffattige, ikkefossile brændstoffer med henblik på at nå Unionens dekarboniseringsmål, bør disse ordninger have form af tovejsdifferencekontrakter, således at de ud over en indtægtsgaranti også omfatter en øvre grænse for markedsindtægterne fra de pågældende produktionsanlæg. [...]

- (30a) Af hensyn til retssikkerheden og forudsigeligheden bør forpligtelsen til at strukturere ordninger for direkte støtte ved hjælp af tovejsdifferencekontrakter kun gælde for kontrakter under ordninger for direkte prisstøtte til [...] nye investeringer i produktion, der er indgået tre år efter datoen for denne forordnings ikrafttræden. Den pågældende overgangsperiode bør være fem år for offshorehybridanlæg, der er tilsluttet to eller flere budområder, som følge af sådanne projekters kompleksitet.**
- (30b) /.../Forpligtelsen til at anvende tovejsdifferencekontrakter berører ikke artikel 6, stk. 1, i direktiv (EU) 2018/2001.**
- (30c) Selv om denne forordning ændrer artikel 4, stk. 3, andet afsnit, i direktiv (EU) 2018/2001, finder de resterende bestemmelser i artikel 4 i direktiv (EU) 2018/2001, som fastsætter principper for udformningen af støtteordninger for energi fra vedvarende energikilder, fortsat fuld anvendelse.**

- (31) Sådanne tovejsdifferencekontrakter vil sikre, at producenterne afkast på nye investeringer i elproduktion, der modtager offentlig støtte, bliver mere uafhængige af de svingende priser på elproduktion fra fossile brændstoffer, som typisk fastsætter prisen på day-ahead-markedet.
- Udformningen af disse tovejsdifferencekontrakter bør bevare produktionsanlæggets incitament til en effektiv drift og effektiv deltagelse på elektricitetsmarkederne, navnlig til at [...] afspejle markedsforholdene. Tovejsdifferencekontrakter kan have forskellig varighed og bl.a. omfatte differencekontrakter baseret på indskud med en eller flere strikepriser, en mindstepris eller kapacitets- eller målestokdifferencekontrakter.**
- Forpligtelsen til at anvende tovejsdifferencekontrakter finder ikke anvendelse på støtteordninger, der ikke er direkte knyttet til elproduktion, såsom lagring, og som ikke anvender direkte prisstøtte, såsom investeringsstøtte i form af bl.a. forskudstilskud, skatteforanstaltninger eller grønne certifikater.**

- (32) I det omfang medlemsstaterne for så vidt angår vedvarende energikilder kun **kan**[...] indføre ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter og ikke andre typer ordninger for direkte prisstøtte, bør dette imidlertid begrænses til lavemissionsteknologier, der ikke anvender fossile brændstoffer, med lave og stabile driftsomkostninger, og til teknologier, der sædvanligvis ikke giver elektricitetssystemet fleksibilitet, idet teknologier, der befinder sig i en tidlig fase af deres markedsudbredelse, udelukkes. Dette er nødvendigt for at sikre, at den økonomiske levedygtighed for produktionsteknologier med høje marginalomkostninger ikke bringes i fare, og for at opretholde incitamenterne for de teknologier, der kan give elektricitetssystemet fleksibilitet til at udbyde deres elektricitet på elektricitetsmarkedet på grundlag af deres alternativomkostninger. Desuden bør begrænsningen til at fastsætte ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter ikke gælde for nye teknologier, idet andre typer ordninger for direkte prisstøtte kan være bedre egnet til at stimulere udbredelsen heraf. Begrænsningen bør ikke berøre den mulige undtagelse for mindre anlæg og demonstrationsprojekter i henhold til **direktiv**[...] (EU) 2018/2001 [...] og tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for VE-fællesskaber i overensstemmelse med [...] i nævnte direktiv.
- (33) I betragtning af nødvendigheden af at skabe lovgivningsmæssig sikkerhed **for**[...] producenterne bør medlemsstaternes forpligtelse til at anvende ordninger for direkte prisstøtte til produktion af elektricitet i form af tovejsdifferencekontrakter kun gælde for [...] investeringer **i nye anlæg til elproduktion** [...] fra de kilder, der er anført i ovenstående betragtning.

- (34) Takket være den øvre grænse for markedsindtægterne bør ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter udgøre en yderligere indtægtskilde for medlemsstaterne i perioder med høje energipriser. For yderligere at afbøde de høje elprisers indvirkning på forbrugernes energiomkostninger bør medlemsstaterne sikre, at indtægterne fra producenter, der er omfattet af ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter, **eller den tilsvarende finansielle værdi af disse indtægter**, videregives til [...] [...] slutkunder. [...] Når medlemsstaterne fordeler indtægterne til husholdningerne, bør de navnlig kunne begunstige sårbare kunder. I lyset af de bredere fordele for elkunder som følge af investeringer i vedvarende energi, energieffektivitet og anvendelse af kulstoffattig energi bør det også være muligt for medlemsstaterne at anvende indtægterne fra tovejsdifferencekontrakter, eller den tilsvarende finansielle værdi af disse indtægter, til at finansiere investeringer i at reducere elomkostninger for slutkunder og at anvende sådanne indtægter, eller den tilsvarende finansielle værdi af disse indtægter, til at finansiere omkostningerne ved ordningerne for direkte prisstøtte. [...] [...] Omfordelingen af indtægterne bør ske på en måde, der sikrer, at kunderne [...] stadig i et vist omfang er udsat for prissignalet, således at de reducerer deres forbrug, når priserne er høje, eller flytter det til perioder med lavere priser (som sædvanligvis er perioder med en større andel af produktion fra vedvarende energikilder). **Medlemsstaterne bør navnlig kunne tage forbruget uden for spidsbelastningstimerne i betragtning for at bevare incitamenterne til fleksibilitet.** Medlemsstaterne bør sikre, at lige konkurrencevilkår og konkurrence mellem de forskellige leverandører ikke påvirkes af omfordelingen af indtægter til de endelige elforbrugere. **Disse principper bør ikke være obligatoriske for indtægter fra kontrakter under ordninger for direkte prisstøtte, der er indgået før anvendelsesdatoen for forpligtelsen til at anvende tovejsdifferencekontrakter. Det er muligt for medlemsstaterne at fordele indtægter fra tovejsdifferencekontrakter, uden at denne fordeling udgør en detailprisregulering i henhold til artikel 5 i direktiv (EU) 2019/944.**
- (35) Medlemsstaterne bør desuden sikre, at ordningerne for direkte prisstøtte, uanset deres form, ikke underminerer elektricitetsmarkedernes effektive, konkurrencemæssige og likvide funktion, således at producenternes incitament til at reagere på markedssignaler, herunder standsning af produktionen, når elpriserne ligger under deres driftsomkostninger, og slutkundernes

incitament til at reducere forbruget, når elpriserne er høje, bevares. Medlemsstaterne bør sikre, at støtteordninger ikke udgør en hindring for udviklingen af kommercielle kontrakter såsom elkøbsaftaler.

- (36) Tovejsdifferencekontrakter og elkøbsaftaler er således supplerende instrumenter, der bidrager til at fremme energiomstillingen og sikre, at fordelene ved vedvarende energi og kulstoffattig energi kommer forbrugerne til gode. Med forbehold af de krav, der er fastsat i **denne**[...] [...] forordning, bør medlemsstaterne frit kunne afgøre, hvilke instrumenter de anvender til at nå deres dekarboniseringsmål. Gennem elkøbsaftaler bidrager private investorer til yderligere udbredelse af vedvarende og kulstoffattig energi, samtidig med at de fastsætter lave og stabile elpriser på lang sigt. Det samme mål opnås af offentlige enheder på vegne af forbrugerne gennem tovejsdifferencekontrakter. Begge instrumenter er nødvendige for at nå Unionens dekarboniseringsmål gennem udbredelse af vedvarende og kulstoffattig energi og samtidig lade forbrugerne drage fordel af en billig elproduktion.

- (37) Den fremskyndede udbredelse af vedvarende energikilder kræver en øget tilgængelighed af fleksibilitetsløsninger for at sikre, at vedvarende energikilder integreres i nettet, og for at elektricitetssystemet og elnettet skal kunne tilpasse sig variationen i elproduktionen og elforbruget i forskellige tidshorisonter. **Med henblik på at fremme fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer**, bør de [...] regulerende myndigheder **eller andre myndigheder eller enheder, som er udpeget af en medlemsstat**, regelmæssigt vurdere behovet for fleksibilitet i elektricitetssystemet på grundlag af oplysninger fra transmissions- og distributionssystemoperatørerne, **og denne [...] vurdering bør supplere rapporteringen om fleksibiliteten i de nationale energisystemer i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999²¹**. I betragtning af behovet for at dekarbonisere energisystemet bør der ved vurderingen af elsystemets fleksibilitetsbehov tages hensyn til alle eksisterende og planlagte investeringer, [...]herunder eksisterende anlæg, der endnu ikke er tilsluttet nettet[...] i fleksibilitetskilder såsom fleksibel elproduktion, samkøringslinjer, fleksibelt[...] elforbrug, energilagring eller produktion af vedvarende brændstoffer. På dette grundlag bør medlemsstaterne fastlægge et nationalt mål for fleksibiliteten hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt[...] elforbrug og **energilagring**, som også bør afspejles i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner.

²¹ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1).**

(38) For at nå det **vejledende** nationale mål for fleksibiliteten hvad angår ikkefossile brændsler såsom behovet for investeringer i fleksibelt[...] forbrug og **energilagring, og hvor fleksibilitetsbehovet ikke imødegås ved at fjerne markedshindringer og eksisterende investeringer**, kan medlemsstaterne **anvende fleksibilitetsstøtteordninger, hvad angår ikkefossile brændsler, der består af betalinger for den disponible kapacitet af fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer.**[...]

(39) [...] ²²[...]

(40) [...]

²² [...]

(40a) Eftersom ukoordinerede kapacitetsmekanismer kan have en betydelig indvirkning på det indre marked for elektricitet, blev der med pakken om ren energi indført en omfattende ramme for bedre vurdering af behovet og forbedring af udformningen af kapacitetsmekanismer. Uanset nødvendigheden af at begrænse forvridninger af konkurrencen og det indre marked kan kapacitetsmekanismer sammen med en passende lovgivningsmæssig ramme spille en vigtig rolle med hensyn til at sikre ressourcetilstrækkelighed, navnlig i forbindelse med omstillingen til et kulstoffrit system og for utilstrækkeligt sammenkoblede energisystemer. Selv om kapacitetsmekanismer ikke længere bør betragtes som en sidste udvej, bør deres nødvendighed og udformning derfor vurderes regelmæssigt i lyset af udviklingen i de lovgivningsmæssige rammer og markedsforholdene. Proceduren for vedtagelse af kapacitetsmekanismer har imidlertid vist sig at være kompleks. For at tage højde for potentielle muligheder for at strømline og forenkle processen med at anvende en kapacitetsmekanisme [...] og for at sikre, at medlemsstaterne rettidigt kan afhjælpe problemer med tilstrækkelighed og samtidig tilvejebringe den nødvendige kontrol for at forebygge, at det indre marked lider skade, bør Kommissionen hurtigst muligt [...] forelægge en omfattende rapport med en vurdering af sådanne muligheder. I den forbindelse bør Kommissionen anmode agenturet om at ændre metoden for den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering i overensstemmelse med den gældende proces, hvis det er relevant. Efter høring af medlemsstaterne [...] bør Kommissionen fremsætte forslag med henblik på at strømline og forenkle processen for vurdering af kapacitetsmekanismer, hvis det er relevant, senest tre måneder efter denne forordnings ikrafttræden [...].

- (41) I procedurene for tilslutning af nye produktions- og forbrugsanlæg til nettet, navnlig anlæg til produktion af vedvarende energi, opstår der ofte forsinkelser. En af årsagerne til sådanne forsinkelser er manglen på tilgængelig netkapacitet på det sted, som investoren har valgt, hvilket indebærer, at nettet skal udvides eller forstærkes for at kunne tilslutte anlæggene til systemet på en sikker måde. Et nyt krav om, at elsystemoperatører, både på transmissions- og distributionsniveau, skal offentliggøre og ajourføre oplysninger om den tilgængelige netkapacitet i deres driftsområder, vil bidrage til, at investorerne træffer deres beslutninger på grundlag af oplysninger om tilgængeligheden af netkapacitet i systemet og dermed til den nødvendige fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi.
- (42) For at løse problemet med lange svarfrister i forbindelse med anmodninger om tilslutning til nettet bør transmissions- og distributionssystemoperatørerne desuden stille klare og gennemsigtige oplysninger til rådighed for systembrugerne om status for og behandlingen af deres anmodninger om tilslutning. Transmissions- og distributionssystemoperatørerne bør[...] fremlægge sådanne oplysninger senest tre måneder efter indgivelsen af anmodningen.
- (43) Under energikrisen har forbrugerne været udsat for ekstremt svingende engrospriser på energi og kun haft begrænsede muligheder for at deltage på energimarkedet. Mange husholdninger har derfor haft problemer med at betale deres regninger. Sårbare og energifattige forbrugere er hårdest ramt²³, men mellemindkomsthusholdninger har også oplevet sådanne vanskeligheder. Det er derfor vigtigt at ajourføre forbrugerrettigheder og -beskyttelse, således at forbrugerne får mulighed for at drage fordel af energiomstillingen, deres elomkostninger gøres uafhængige af kortsigtede prisbevægelser på energimarkedene, og risikobalancen mellem leverandører og forbrugere genetableres.

²³ Visse grupper er mere udsatte for at blive berørt af energifattigdom eller mere sårbare over for de negative virkninger af energifattigdom, f.eks. kvinder, personer med handicap, ældre, børn og personer med en racemæssig eller etnisk minoritetsbaggrund.

- (44) Forbrugerne bør have adgang til en bred vifte af tilbud, så de kan vælge en kontrakt ud fra deres behov. Leverandørerne har imidlertid reduceret deres tilbud, kontrakter med fast pris hører til sjældenhederne, og udvalget af tilbud er blevet begrænset. Forbrugerne bør altid have mulighed for at vælge en tidsbegrænset kontrakt med en overkommelig fast pris, og leverandørerne bør ikke ensidigt kunne ændre vilkårene og betingelserne, inden en sådan kontrakt udløber. **Dette ændrer ikke ved, at dynamiske priskontrakter fortsat har en afgørende rolle, og at [...] en øget udbredelse af vedvarende energikilder kan hjælpe forbrugerne med at reducere deres energiomkostninger. Medlemsstaterne bør kunne [...]undtage leverandører, der kun tilbyder dynamiske priskontrakter, fra forpligtelsen til at tilbyde fastpriskontrakter og tidsbegrænsede kontrakter, forudsat at dette ikke har en negativ indvirkning på konkurrencen og opretholder et tilstrækkeligt udvalg af fastpriskontrakter og tidsbegrænsede kontrakter.**
- (45) Hvis leverandørerne ikke sikrer, at deres elportefølje er tilstrækkeligt risikoafdækket, kan ændringer i engrospriserne på elektricitet indebære, at de løber en økonomisk risiko og føre til konkurser, og at omkostningerne dermed væltes over på forbrugerne og andre netbrugere. Det bør derfor sikres, at leverandører er risikoafdækket på passende vis, når de tilbyder kontrakter med fast pris. En passende risikoafdækningsstrategi bør tage hensyn til leverandørernes adgang til deres egen produktion og kapitalisering samt deres afhængighed af ændringer i engrospriserne. **Det kan sikres, at der findes passende risikoafdækningsstrategier, ved hjælp af generelle regler, der overvåges, uden at der foretages en specifik gennemgang af de enkelte leverandørers positioner eller strategier. Stresstest og rapporteringskrav til leverandører kan være værktøjer, der anvendes til at vurdere leverandørernes risikoafdækningsstrategier.**

- (46) Forbrugerne bør kunne vælge den leverandør, der tilbyder dem den pris og den service, der bedst svarer til deres behov. Fremskridt inden for måler- og fordelingsmåler teknologi kombineret med informations- og kommunikationsteknologi betyder, at det nu er teknisk muligt at have flere leverandører til et enkelt sted. Hvis kunderne ønsker det, bør de kunne benytte disse muligheder til at vælge en særskilt leverandør, navnlig for elektricitet til drift af apparater såsom varmepumper eller elektriske køretøjer, der har et særligt højt forbrug, eller som også automatisk kan flytte deres elforbrug som reaktion på prissignaler. **Med henblik herpå bør kunderne have mulighed for at få mere end ét målings- og faktureringssted dækket af det fælles tilslutningspunkt for deres lokalitet, således at forskellige apparater kan måles og leveres særskilt. Målepunkter bør klart kunne skelnes fra hinanden. Reglerne for fordelingen af de dermed forbundne omkostninger bør fastsættes på nationalt plan. Nogle intelligente målersystemer kan direkte dække mere end ét målested og derfor gøre det muligt for kunderne at have mere end én elektricitetsleveringskontrakt på samme tid. Leverandørerne bør kun have balanceansvar for målings- og faktureringssteder, som de leverer til. [...]/Ved hjælp af indførelsen af [...]/særlige måle[...]/[...]løsninger, [...],** der er forbundet med eller indbygget i apparater med fleksibelt og kontrollerbart forbrug, kan slutkunderne desuden deltage i andre incitamentsbaserede ordninger for fleksibelt elforbrug, der leverer fleksibilitetstjenester på elektricitetsmarkedet og til transmissions- og distributionssystemoperatører. Generelt bør sådanne ordninger bidrage til øget udbredelse af fleksibelt elforbrug og til forbrugerindflydelse, således at de får øget kontrol over deres energiforbrug og energiomkostninger, samtidig med at elektricitetssystemet får yderligere fleksibilitet med henblik på at håndtere udsving i efterspørgsel og udbud.

- (47) Som følge af de stadig mere komplekse energitilbud og forskellig markedsføringspraksis har forbrugerne ofte svært ved fuldt ud at forstå indholdet af de kontrakter, de indgår. Der er navnlig uklarhed om, hvordan prisen fastsættes, hvilke betingelser der gælder for forlængelse af kontrakten, hvilke konsekvenser en opsigelse af kontrakten har, eller af hvilke grunde leverandøren ændrer vilkårene. Derfor bør leverandører eller markedsdeltagere, der er aktive inden for aggregering, give forbrugerne de vigtigste oplysninger om energitilbud på en kortfattet og letforståelig måde, inden kontrakten undertegnes.
- (48) For at sikre forbrugerne forsyningskontinuitet[...], **navnlig** i tilfælde af at leverandøren svigter, bør medlemsstaterne [...] **indføre en ordning med forsyningspligtige leverandører. Det bør være muligt at [...]udpege en forsyningspligtig leverandør enten før eller på det tidspunkt, hvor leverandøren svigter. En sådan forsyningspligtig leverandør [...]kan behandles som en [...] udbyder af forsyningspligtydelser. En [...] forsyningspligtig leverandør** kan være salgsafdelingen i en vertikalt integreret virksomhed, der også varetager distributions[...]funktioner, forudsat at den opfylder kravene om adskillelse [...] i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944²⁴. Dette indebærer imidlertid ikke en forpligtelse for medlemsstaterne til at levere til en bestemt fast minimumspris. **Hvis en medlemsstat inden dette direktivs ikrafttræden allerede har udpeget en forsyningspligtig leverandør gennem en retfærdig, gennemsigtig og ikkediskriminerende procedure, er det ikke nødvendigt at gennemføre en ny procedure for udpegelse af en forsyningspligtig leverandør.**

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

- (49) Energideling kan skabe modstandsdygtighed over for virkningerne af høje og svingende engrospriser på forbrugernes energiomkostninger, øge indflydelsen hos en bredere gruppe af forbrugere, der ellers ikke har mulighed for at blive aktive kunder på grund af finansielle eller fysiske begrænsninger, såsom energifattige og sårbare forbrugere, og føre til en øget udbredelse af vedvarende energi ved at tiltrække yderligere private kapitalinvesteringer og diversificere mulighederne for betaling for overskudsproduktion, der tilføres nettet. Gennem integrationen af passende prissignaler og lageranlæg kan deling af elektricitet bidrage til at skabe grundlaget for at udnytte mindre forbrugeres fleksibilitetspotentialer.
- (50) Aktive kunder, der ejer, leaser eller lejer et lager- eller produktionsanlæg, bør have ret til at dele overskudsproduktion med andre forbrugere **mod betaling eller vederlagsfrit** og dermed give dem mulighed for at blive aktive eller til at dele den vedvarende energi, der produceres eller lagres af fælles leasede, lejede eller ejede anlæg, enten direkte eller gennem en neutral formidler. **Enhver betaling for deling af overskudsproduktion kan enten afregnes direkte mellem aktive kunder eller automatisk via en peer-to-peer-handelsplatform.** Ordninger for energideling kan enten være baseret på private kontraktmæssige aftaler mellem aktive kunder eller organiseres gennem en retlig enhed. En retlig enhed, der opfylder kriterierne for et VE-fællesskab som defineret i [...] direktiv (EU) 2018/2001 eller et borgerenergifællesskab som defineret i [...] direktiv (EU) 2019/944, kan dele elektricitet produceret på anlæg, som de har fuldt ejerskab over, med sine medlemmer. I rammen for beskyttelse og styrkelse for energideling bør der lægges særlig vægt på energifattige og sårbare forbrugere.

- (51) Energideling operationaliserer det kollektive forbrug af egenproduceret eller lagret elektricitet, der tilføres nettet af mere end én aktiv kunde, der handler i fællesskab. Medlemsstaterne bør med henblik på beregningen af energikomponenten **på den energiregning, som er udstedt af kundens leverandør, hvorved kundens omkostninger reduceres**, etablere en passende IT-infrastruktur, således at **kundens samlede målte** forbrug inden for en bestemt tidsramme administrativt kan matches med den egenproducerede eller lagrede vedvarende energi, **som fratrækkes det samlede forbrug**. Produktionen fra disse anlæg bør fordeles på de aggregerede forbrugsprofiler på grundlag af statiske, variable eller dynamiske beregningsmetoder, som de aktive kunder på forhånd kan fastsætte eller aftale. **Aktive kunder, der er involveret i energideling, er økonomisk ansvarlige for de ubalancer, som de forårsager. Dette bør ikke berøre aktive kunders mulighed for at uddelegere deres balanceansvar til andre markedsdeltagere. [...] Alle forbrugerrettigheder og -forpligtelser, som er fastsat i dette direktiv, gælder for slutkunder, der er involveret i energidelingsordninger. Husholdninger med en installeret kapacitet på op til 10,8 kW for enfamiliehuse og op til 50 kW i tilfælde af boligejendomme bør dog ikke være forpligtet til at opfylde leverandørers forpligtelser.**
- (52) Sårbare kunder bør være tilstrækkeligt beskyttet mod strømafbrydelser og bør heller ikke kunne tvinges til at frakoble sig. Leverandørerne og alle relevante nationale myndigheder har fortsat en afgørende rolle med hensyn til at udpege passende foranstaltninger, både på kort og lang sigt, som bør stilles til rådighed for sårbare kunder, så de kan styre deres energiforbrug og energiomkostninger, idet de blandt andet arbejder tæt sammen med de sociale sikringsordninger.

- (53) Offentlige indgreb i fastsættelsen af prisen for levering af elektricitet udgør i princippet en markedsforvridende foranstaltning. Et sådant indgreb kan derfor kun gennemføres som en forpligtelse til offentlig tjeneste og er underlagt særlige betingelser. I henhold til dette direktiv er det muligt at regulere priserne og endda til et niveau, der ligger under omkostningerne, for energifattige og sårbare husholdninger, og – som en overgangsforanstaltning – for husholdninger og mikrovirksomheder, **uanset om der er en elpriskrise eller ej**. I krisetider, hvor engros- og detailpriserne på elektricitet stiger betydeligt, og dette har en negativ indvirkning på økonomien som helhed, bør medlemsstaterne have mulighed for midlertidigt at udvide anvendelsen af regulerede priser til også at omfatte SMV'er. For både husholdninger og SMV'er bør medlemsstaterne midlertidigt have mulighed for at fastsætte regulerede priser, der ligger under omkostningerne, så længe dette ikke skaber konkurrenceforvridning mellem leverandørerne, og leverandørerne kompenseres **under en elpriskrise** for at levere til priser, der ligger under omkostningerne. Det skal dog sikres, at en sådan prisregulering er målrettet og ikke skaber incitamenter til at øge forbruget. [...] **Den midlertidige forlængelse af** prisreguleringen bør derfor begrænses til 80 % af husholdningernes medianforbrug for husholdninger og 70 % af det foregående års forbrug for SMV'er. [...] **Rådet bør på forslag af Kommissionen ved hjælp af en gennemførelsesafgørelse fastlægge, hvornår der foreligger en [...] regional eller EU-dækkende elpriskrise. Vurderingen af, om der foreligger en sådan priskrise, bør baseres på en sammenligning med priserne i perioder med normal markedsdrift og bør derfor udelukke virkningerne af tidligere kriser. Afgørelsen bør endvidere fastlægge en periode på op til et år, i hvilken den midlertidige forlængelse af de regulerede priser finder anvendelse. Hvis betingelserne fortsat er opfyldt for at antage, at der foreligger en regional eller EU-dækkende elpriskrise, bør det være muligt for Rådet på forslag af Kommissionen at forlænge gyldighedsperioden for gennemførelsesafgørelsen. Når Rådet tillægges gennemførelsesbeføjelser, tages der tilstrækkeligt hensyn til den politiske karakter af en afgørelse om at udløse de udvidede muligheder for offentlige indgreb i fastsættelsen af priserne for levering af elektricitet, hvilket kræver en vanskelig afvejning af forskellige politik hensyn, samt de horisontale konsekvenser af en sådan afgørelse for medlemsstaterne.**

(53a) Det inframarginale indtægtsloft, der blev indført ved artikel 6-8 og 10 i Rådets forordning (EU) 2022/1854, har i nogle tilfælde været en relevant indtægtskilde, som medlemsstaterne har anvendt til at afbøde indvirkningen af de høje elpriser på forbrugernes regninger. Nærværende forordning indeholder redskaber, der også vil gavne forbrugerne i tider med høje elpriser; mens medlemsstaterne indfører disse redskaber, bør de også have mulighed for at anvende et inframarginalt indtægtsloft indtil den 30. juni 2024. Dette indtægtsloft bør være underlagt betingelser svarende til dem, der var gældende i henhold til Rådets forordning (EU) 2022/1854. Med henblik på at vurdere anvendelsen af et sådant indtægtsloft bør Kommissionen udarbejde en rapport til Parlamentet og Rådet.

(53aa) I det omfang nogen af de foranstaltninger, der er omhandlet i nærværende [...] forordning, udgør statsstøtte, berører bestemmelserne vedrørende disse foranstaltninger ikke anvendelsen af artikel 107 og 108 i TEUF. Kommissionen har kompetence til at vurdere statsstøttens forenelighed med det indre marked.

(53b) Eftersom Estland, Letland og Litauen endnu ikke er synkroniseret med det europæiske elektricitetssystem, står de over for meget specifikke udfordringer, når de tilrettelægger balancemarkeder og markedsbaserede indkøb af systembærende ydelser. Synkroniseringen er godt i gang, men en af de afgørende forudsætninger for en stabil synkron systemdrift er, at der er tilstrækkelige balanceringskapacitetsreserver til rådighed til frekvensregulering. De baltiske lande er imidlertid afhængige af det russiske synkrone område med henblik på frekvensforvaltning, og derfor har de endnu ikke kunnet udvikle deres eget velfungerende balancemarked. Den russiske angrebskrig mod Ukraine har i væsentlig grad øget risikoen for forsyningssikkerheden på grund af fraværet af egne balancemarkeder.

Kravene i artikel 6, stk. [...] 9, 10 og 11, i forordning (EU) 2019/943 og i artikel 41, [...] stk. 2, i Kommissionens forordning (EU) 2017/2195, som er udformet til at finde anvendelse på eksisterende balancemarkeder, afspejler derfor endnu ikke situationen i Estland, Letland og Litauen, navnlig da udviklingen af balancemarkedet kræver tid og nye investeringer i balanceringskapaciteten. Estland, Letland og Litauen bør derfor, uanset disse krav, have ret til at indgå langfristede kontrakter med henblik på at opnå balanceringskapacitet i en overgangsperiode.

- (53ba) Estland, Letland og Litauen bør også undtages fra kravene i visse bestemmelser i artikel 40 [...], stk. 4, og artikel 54 [...], stk. 2, i direktiv (EU) 2019/944, i det omfang det er nødvendigt for at sikre systemsikkerheden i en overgangsperiode.
- (53c) Overgangsperioderne for Estland, Letland og Litauen bør udfases så hurtigt som muligt efter synkroniseringen og udnyttes til at udvikle passende markedsinstrumenter, der tilbyder kortfristede balanceringsreserver og andre nødvendige systembærende ydelser, og bør begrænses til den tid, der kræves til denne proces.
- (53d) De baltiske lande forventes at blive synkroniseret med det kontinentale europæiske synkrone område ved hjælp af et dobbelt transmissionskabel, der forbinder Polen med Litauen. Efter synkroniseringen vil dette kables kapacitet i vid udstrækning skulle bevares af hensyn til sikkerhedsmargenen i tilfælde af uventede driftsforstyrrelser i det baltiske system og deraf følgende utilsigtede afvigelser. Transmissionssystemoperatører bør fortsat tilbyde maksimal kapacitet til grænseoverskridende handel under overholdelse af de driftsmæssige sikkerhedsgrænser og under hensyntagen til eventuelle uforudsete hændelser i de polske og litauiske systemer, herunder som følge af afbrydelser af HVDC-linjer eller de baltiske staters afkobling fra det kontinentale europæiske synkrone område. Der bør tages højde for den særlige situation for denne sammenkobling ved beregningen af den samlede kapacitet og uforudsete hændelser i henhold til artikel 16, stk. 8, i forordning (EU) 2019/943.

- (53e) I betragtning af at det cypriotiske transmissionssystem ikke er tilsluttet nogen medlemsstat, står Cypern over for meget specifikke udfordringer, når det tilrettelægger balancemarkeder og markedsbaserede indkøb af systembærende ydelser. Cypern bør undtages fra kravene i visse bestemmelser i artikel 40, stk. 4, og 54, stk. 2, i direktiv (EU) 2019/944, i det omfang det er nødvendigt for at sikre systemsikkerheden i en overgangsperiode, nemlig indtil det cypriotiske transmissionssystem er tilsluttet andre medlemsstater via samkøringslinjer.
- (53f) For at støtte miljøbeskyttelsesmålene fastsætter artikel 22, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 krav vedrørende CO₂-emissionsgrænser for kapacitetsmekanismer. I forbindelse med deres overgang til et kulstoffrit system og i kølvandet på energikrisen kan medlemsstater, der anvender kapacitetsmekanismer, som blev godkendt inden nærværende forordnings ikrafttræden, dog som en sidste udvej undtagelsesvis fravige denne CO₂-emissionsgrænse i en begrænset periode. En sådan fravigelse bør dog begrænses til eksisterende produktionskapacitet, der påbegyndte kommerciel produktion før den 4. juli 2019, dvs. før ikrafttrædelsen af pakken om ren energi. Hvis tidligere udbudsprocedurer, der overholdt CO₂-emissionsgrænserne, ikke har tilvejebragt den nødvendige kapacitet til at afhjælpe det konstaterede problem med tilstrækkelighed, bør medlemsstaterne have mulighed for at tilrettelægge en yderligere udbudsprocedure, der opfylder alle kravene i kapitel IV i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943, med undtagelse af dem, der vedrører CO₂-emissionsgrænser, og kun for den kapacitetsmængde, der er nødvendig for at løse de konstaterede problemer med tilstrækkelighed. Produktionskapacitet, der ikke overholder CO₂-emissionsgrænserne, bør ikke anskaffes for en periode på mere end et år. Denne anvendelse må ikke være til skade for medlemsstaternes planlagte dekarboniseringsplaner.**
- (53g) Kapacitetsmekanismer bør være åbne for deltagelse af alle ressourcer, der er i stand til at levere den krævede tekniske ydelse, herunder gasfyrede kraftværker, forudsat at de opfylder emissionsgrænsen i artikel 22, stk. 4.

- (54) De i **nærværende**[...] forordning omhandlede foranstaltninger berører heller ikke anvendelsen af **Europa-Parlamentets og Rådets** direktiv 2014/65/EU²⁵, **Europa-Parlamentets og Rådets** forordning (EU) 2016/1011²⁶ og **Europa-Parlamentets og Rådets** forordning (EU) nr. 648/2012²⁷.
- (55) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942²⁸, forordning (EU) 2019/943[...], direktiv (EU) 2019/944 [...] og direktiv (EU) 2018/2001 [...] bør ændres i overensstemmelse hermed.
- (56) Målene for denne forordning, **nemlig at forbedre udformningen af det integrerede elektricitetsmarked, navnlig for at forhindre urimeligt høje elpriser**, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af deres omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål –

²⁵ **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 349).**

²⁶ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1011 af 8. juni 2016 om indeks, der bruges som benchmarks i finansielle instrumenter og finansielle kontrakter eller med henblik på at måle investeringsfondes økonomiske resultater, og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU samt forordning (EU) nr. 596/2014 (EUT L 171 af 29.6.2016, s. 1).**

²⁷ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 af 4. juli 2012 om OTC-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 1).**

²⁸ **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 22).**

[...]/VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Ændring af [...] forordning (EU) 2019/943 [...]

I bilag I til forordning (EU) 2019/943 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1 ændres således:

[a] Litra b) affattes således:

"b) fastlægge grundlæggende principper for velfungerende, integrerede elektricitetsmarkeder, som giver alle udbydere af ressourcer og elkunder ikkediskriminerende markedsadgang, muliggør udviklingen af forwardmarkeder for elektricitet, således at leverandører og forbrugere kan afdække eller beskytte sig mod risikoen for fremtidige udsving i elpriserne, styrker forbrugernes stilling, sikrer konkurrencedygtigheden på det globale marked, øger fleksibiliteten gennem prisfleksibelt elforbrug, energilagring og andre løsninger for fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler, sikrer energieffektivitet, letter aggregering af distribueret efterspørgsel og udbud og muliggør markeds- og sektoriel integration og markedsbaseret betaling for elektricitet produceret fra vedvarende energikilder"

[b] Følgende litra indsættes:

"e) støtte langsigtede investeringer i produktion af vedvarende energi og sætte forbrugerne i stand til at gøre deres energiomkostninger mindre afhængige af [...] prisudsving på de kortsigtede elektricitetsmarkeder, navnlig priserne på fossile brændstoffer på mellemlang til lang sigt."

2) I artikel 2 tilføjes følgende numre:" 72) "spidsbelastningstime": en time, **hvor bruttoelforbruget eller day-ahead-engrosprisen for elektricitet på grundlag af prognoser fra transmissionssystemoperatører og, hvis det er relevant, udpegede elektricitetsmarkedsoperatører forventes at være højest, [...]** idet der tages hensyn til den budområdeoverskridende udveksling

73) "spidsbelastningsudjævning": markedsdeltagernes evne til at reducere elforbruget i spidsbelastningstimer **efter[...] anmodning fra [...]** transmissionssystemoperatøren

74) "spidsbelastningsudjævningsprodukt": et markedsbaseret produkt, hvorigennem markedsdeltagerne kan yde spidsbelastningsudjævning til transmissionssystemoperatørerne

75) "virtuelt knudepunkt": en ikkefysisk region, der omfatter mere end ét budområde, og for hvilken der ved hjælp af en metode fastsættes en [...] [...] **referencepris**

76) "tovejsdifferencekontrakt": en kontrakt, der indgås mellem en produktionsanlægsoperatør og en modpart, normalt en offentlig enhed, som giver både minimalbetalingssikring og en grænse for overbetaling; [...]

77) "elkøbsaftale": en kontrakt, i henhold til hvilken en fysisk eller juridisk person indvilliger i at købe elektricitet fra en elproducent på markedsvilkår

[...]

79) "særlig **måle**[...]/enhed": en anordning, der er **forbundet**[...] med eller indbygget i en enhed, med hvilken der **leveres**[...] prisleksibelt elforbrug eller fleksibilitetstjenester på elektricitetsmarkedet eller til transmissions- og distributionssystemoperatører

80) "fleksibilitet": et elektricitetssystems evne til i de relevante tidsrammer for markedet at tilpasse sig variationen i produktions- og forbrugsmønstre og nettilgængeligheden".

2a) I artikel 2 ændres følgende nr.:

22) "kapacitetsmekanisme": en foranstaltning, der skal sikre, at de nødvendige ressourcer er tilstrækkelige, ved at aflønne ressourcer for deres tilgængelighed, undtagen foranstaltninger vedrørende hjælpefunktioner eller håndtering af kapacitetsbegrænsninger

3) Artikel 7 ændres således:

[a] Stk. 1 affattes således:

"1. Transmissionssystemoperatørerne og NEMO'erne (de udpegede elektricitetsmarkedsoperatører) eller en enhed, som de har udpeget, tilrettelægger i fællesskab forvaltningen af de integrerede day-ahead- og intraday-markeder i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/1222.

Transmissionssystemoperatørerne og NEMO'erne samarbejder på EU-plan, eller på regionalt plan når det er mere hensigtsmæssigt, for at maksimere produktiviteten og effektiviteten af Unionens day-ahead- og intraday-handel med elektricitet. Pligten til at samarbejde berører ikke anvendelsen af EU-konkurrenceretten. Transmissionssystemoperatørerne og NEMO'erne[...], **eller en enhed, som er udpeget af dem**, er i deres funktioner vedrørende handel med elektricitet underlagt de regulerende myndigheders tilsyn i henhold til artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944 og ACER's overvågning i henhold til artikel 4 og 8 i forordning (EU) 2019/942."

[b] Stk. 2 ændres således:

i) Litra c) affattes således:

"c) maksimere alle markedsdeltageres muligheder for at deltage i budområdeoverskridende og områdeintern handel på en ikkediskriminerende måde og så tæt som muligt på realtid på tværs af og inden for alle budområder"

ii) Som litra ca) indsættes:

"ca) tilrettelægges på en sådan måde, at det sikres, at likviditeten **til alle tider, herunder efter lukketiden for det budområdeoverskridende intraday-marked**, deles indbyrdes mellem alle NEMO'er, både for budområdeoverskridende og områdeintern handel". **NEMO'erne afgiver navnlig [...] alle[...] ordrer på day-ahead- og intraday-produkter til den fælles day-ahead- og intraday-kobling indtil det seneste tidspunkt, hvor day-ahead- eller intraday-handel er tilladt i et givet budområde. NEMO'erne tilrettelægger ikke handelen med day-ahead- og intraday-produkter uden for den fælles day-ahead- og intraday-kobling. Denne forpligtelse gælder for NEMO'er og, hvis det er relevant, for foretagender, der direkte eller indirekte udøver kontrol eller rettigheder over en NEMO, og for foretagender, der direkte eller indirekte udøver kontrol eller kontrolleres af en NEMO. [...]**

4) Følgende artikler [...] indsættes:

"Artikel 7a

Spidsbelastningsudjævningsprodukter

1. **Hvis en regional eller EU-dækkende elpriskrise erklæres i overensstemmelse med artikel 66a i direktiv (EU) 2019/944, og [...] uden at det berører nævnte[...] direktivs artikel 40, stk. 5 og [...]6, kan medlemsstaterne give transmissionssystemoperatørerne tilladelse[...] til at anskaffe spidsbelastningsudjævningsprodukter med henblik på at opnå en reduktion af efterspørgslen efter elektricitet i[...] spidsbelastningsperioder. En sådan anskaffelse begrænses til den varighed, der er fastsat i afgørelsen vedtaget i henhold til artikel 66a, stk. 1/[...], i direktiv (EU) 2019/944.**
2. [...] Systemoperatører, der ønsker at anskaffe sig et spidsbelastningsudjævningsprodukt, skal forelægge den regulerende myndighed i den pågældende medlemsstat et forslag, der fastsætter dimensioneringen af og betingelserne for anskaffelsen **og aktiveringen** af spidsbelastningsudjævningsproduktet. Transmissionssystemoperatørens forslag skal opfylde følgende krav:

- a) dimensioneringen af spidsbelastningsudjævningsproduktet baseres på en analyse af behovet for en yderligere ydelse med henblik på at sikre forsyningssikkerheden, **af dens indvirkning på markedet og af dens forventede omkostninger og fordele.** [...] Dimensioneringen skal tage hensyn til den forventede efterspørgsel, en prognose for elektricitet produceret fra vedvarende energikilder, [...] en prognose for andre fleksibilitetskilder i systemet **og indvirkningen på engrosprisen af den undgåede belastningsfordeling.** Dimensioneringen af spidsbelastningsudjævningsproduktet skal begrænses for at sikre, at [...] **de forventede omkostninger ikke overstiger [...] de forventede fordele** ved produktet [...]
- b) anskaffelsen af et spidsbelastningsudjævningsprodukt skal være baseret på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier og være begrænset til prisfleksibelt elforbrug
- c) anskaffelsen af et spidsbelastningsudjævningsprodukt skal ske ved hjælp af [...] udbud [...], **som kan være kontinuerlige,** hvor valget baseres på den laveste pris, der opfylder foruddefinerede tekniske og miljømæssige kriterier
- d) kontrakter om et spidsbelastningsudjævningsprodukt må ikke indgås mere end [...] **en uge** før dets aktivering[...]

- e) aktiveringen af spidsbelastningsudjævningsproduktet må ikke reducere overførselskapaciteten
 - f) aktiveringen af spidsbelastningsudjævningsproduktet skal finde sted **før eller inden for** [...] day-ahead-markedet og **kan ske på grundlag af en forud fastsat elpris**[...]
 - g) spidsbelastningsudjævningsproduktet må ikke medføre produktion **baseret på fossile brændsler**, der befinder sig bag måleren.
3. Den faktiske reduktion af forbruget som følge af aktiveringen af et spidsbelastningsudjævningsprodukt måles i forhold til en referenceværdi, der afspejler det forventede elforbrug uden aktivering af spidsbelastningsudjævningsproduktet. **Hvis en transmissionssystemoperatør beslutter at anskaffe et spidsbelastningsudjævningsprodukt i overensstemmelse med stk. 1,** [...] udvikler den en referencemetode i samråd med markedsdeltagerne og forelægger den for den regulerende myndighed.
4. Den regulerende myndighed godkender forslaget fra de transmissionssystemoperatører, der ønsker at anskaffe et spidsbelastningsudjævningsprodukt, og den referencemetode, der er forelagt i overensstemmelse med stk. 2 og 3, eller anmoder transmissionssystemoperatørerne om at ændre forslaget, hvis det ikke opfylder kravene i disse stykker.

Artikel 7b

Dedikeret måle[...]/enhed

1. [...] **Efter samtykke fra slutkunden kan** transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører [...] anvende data fra dedikerede måle[...]/enheder til observation og afvikling af efterspørgselsreaktion og fleksibilitetsydelser, herunder fra lagringssystemer.
- [...]/2. **Hvis en slutkunde ikke har fået installeret en intelligent måler, eller hvis en slutkundes intelligente måler [...] ikke leverer de data, der er nødvendige for at levere efterspørgselsreaktion eller fleksibilitetsydelser, herunder gennem en uafhængig aggregator, skal transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører acceptere data fra en dedikeret måleenhed, hvis sådanne foreligger, til afvikling af efterspørgselsreaktion og fleksibilitetsydelser, herunder lagringssystemer, og må ikke diskriminere mod den pågældende slutkunde i deres indkøb af fleksibilitetsydelser. Denne forpligtelse gælder efter oprettelsen og under forudsætning af, at de regler og krav, som medlemsstaterne har fastsat i henhold til stk. 3, overholdes. [...]**
- [...]/3. Medlemsstaterne fastlægger krav til en valideringsproces for data fra dedikerede måle[...]/enheder for at kontrollere og sikre kvaliteten af de respektive data."

5) Artikel 8 ændres således:

a) stk. 1 affattes således:

"1. NEMO'erne giver markedsdeltagerne mulighed for at handle med energi så tæt på realtid, som det er muligt, og som minimum indtil det budområdeoverskridende intraday-markeds lukketid. Fra den 1. januar 2026/.../ må lukketiden for det budområdeoverskridende intraday-marked ikke være mere end 30 minutter før realtid. Den regulerende myndighed i en given medlemsstat kan efter anmodning fra den relevante transmissionssystemoperatør indrømme en undtagelse fra kravet i første afsnit indtil den 1. januar 2029. En sådan anmodning indgives til den pågældende regulerende myndighed og skal indeholde:

- a) en konsekvensanalyse, der påviser behovet for undtagelsen, baseret på en risiko for forsyningssikkerheden og under hensyntagen til feedback fra markedsdeltagere og NEMO'er, og**
- b) en handlingsplan for at afkorte lukketiden for det budområdeoverskridende intraday-marked til 30 minutter senest den 1. januar 2029.**

Den regulerende myndighed kan efter anmodning fra den relevante transmissionssystemoperatør indrømme en yderligere undtagelse fra kravet i første afsnit på højst tre år regnet fra udløbet af den periode, der er omhandlet i andet afsnit. Anmodningen fra transmissionssystemoperatøren indgives til den anmodende transmissionssystemoperatørs nationale regulerende myndighed, ENTSO for elektricitet og ACER senest den 1. januar 2028 og skal indeholde:

- a) en ny konsekvensanalyse, der begrundet behovet for en yderligere undtagelse, baseret på risici for forsyningssikkerheden under hensyntagen til feedback fra markedsdeltagere og NEMO'er,
- b) en revideret handlingsplan for at afkorte lukketiden for det budområdeoverskridende intraday-marked til 30 minutter inden den dato, for hvilken der anmodes om forlængelse, og senest på den dato, der anmodes om for undtagelsen.

ACER afgiver en udtalelse om de grænseoverskridende virkninger af en yderligere undtagelse som omhandlet i tredje afsnit senest 6 måneder efter modtagelsen af anmodningen om en sådan yderligere undtagelse. Den pågældende regulerende myndighed tager hensyn til disse udtalelser, før den træffer afgørelse om en anmodning om yderligere undtagelse."

b) Stk. 3 affattes således:

"3. "NEMO'erne sørger for produkter for handel på day-ahead- og intraday-markeder af en tilstrækkeligt lille størrelse, med mindste bud på 100 kilowatt eller mindre, for at tillade den effektive deltagelse af fleksibelt elforbrug, energilagring og vedvarende energikilder i lille skala, herunder direkte deltagelse af kunder."

[6] Artikel 9 affattes således:

"Artikel 9

Forwardmarkeder

1. [...]Udformningen af Unionens forwardmarked skal være baseret på regionale virtuelle knudepunkter, der som minimum understøttes af langsigtede transmissionsrettigheder udstedt af transmissionssystemoperatører/..., hvilket giver mulighed for prisisikoafdækning på tværs af budområder.
2. 24 måneder efter [denne forordnings ikrafttræden] vedtager Kommissionen efter at have afsluttet en konsekvensanalyse en gennemførelsesretsakt i overensstemmelse med artikel 59, som fastlægger den udformning, der er omhandlet i stk. 1. Denne gennemførelsesretsakt skal navnlig:
 - a) omfatte en metode til fastlæggelse af det geografiske anvendelsesområde for de regionale virtuelle knudepunkter..., herunder de budområder, der udgør disse knudepunkter, med henblik på at maksimere priskorrelationen mellem referencepriserne og priserne i de budområder, der udgør virtuelle knudepunkter
 - b) omfatte en metode til beregning af referencepriserne for de regionale virtuelle knudepunkter[...] med henblik på at maksimere korrelationen mellem referenceprisen og priserne i de budområder, der udgør et regionalt virtuelt knudepunkt; denne metode skal [...] være baseret på forud fastsatte objektive kriterier

- c) omfatte en definition af finansielle langsigtede transmissionsrettigheder **mellem** [...] budområder **og** [...] de **regionale** virtuelle knudepunkter **som finansielle forpligtelser for at sætte markedsdeltagerne i stand til at afdække deres eksponering for positive og negative prisspænd, herunder med hensyn til mængder og løbetider**
- d) maksimere handelsmulighederne for risikoafdækningsprodukter i forbindelse med de **regionale** virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet og for langsigtede transmissionsrettigheder fra budområder til **regionale** virtuelle knudepunkter **og**[...]
- e) **præcisere, hvordan den i stk. 3 omhandlede fælles tildelingsplatform skal tilbyde tildeling og lette handel med langsigtede transmissionsrettigheder.**

3. **Den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719, fungerer som en enhed, der tilbyder tildeling og letter handel med langsigtede transmissionsrettigheder på vegne af transmissionssystemoperatører/[...]. Den gives en retlig form som omhandlet i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1132²⁹.**

2. [...]

3. [...]

²⁹ **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1132 af 14. juni 2017 om visse aspekter af selskabsretten (EUT L 169 af 30.6.2017, s. 46).**

4. [...]



5. Hvis en regulerende myndighed finder, at der ikke er tilstrækkelige risikoafdækningsmuligheder til rådighed for markedsdeltagere, og, hvis terminsmarkederne vedrører finansielle instrumenter som defineret i artikel 4, stk. 1, **nr. 15)**[...], i **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU**³⁰, efter høring af de relevante kompetente myndigheder med ansvar for finansielle markeder, kan den kræve, at elbørser eller transmissionssystemoperatører gennemfører yderligere foranstaltninger, såsom market making-aktiviteter, for at forbedre forwardmarkedets likviditet.
6. [...] Med forbehold for overholdelse af EU's konkurrenceret, **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU** og forordning (EU) nr. 648/2012³¹ og **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 600/2014**³² **kan** markedsoperatørerne [...] udvikle forwardrisikoafdækningsprodukter, herunder langsigtede forwardrisikoafdækningsprodukter, for at give markedsdeltagere, herunder ejere af produktionsanlæg, der benytter vedvarende energikilder, passende muligheder for at afdække finansielle risici som følge af prisudsving. Medlemsstaterne må ikke kræve, at en sådan risikoafdækningsaktivitet skal begrænses til handler inden for en medlemsstat eller et budområde.

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 349).

³¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 af 4. juli 2012 om OTC-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 1).

³² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 600/2014 af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 84)."

7) Artikel 18 ændres således:

[a] Stk. 2 affattes således:

"2. Tarifmetoder skal afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og skal tage hensyn til både kapital- og driftsudgifter for at tilvejebringe passende incitamenter til transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt, herunder foregribende investeringer, for at øge effekten, herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen, **integrationen af vedvarende energi** og forsyningssikkerheden, understøtte brugen af fleksibilitetsydelser, effektive **og rettidige** investeringer, herunder løsninger til optimering af det eksisterende net og fremme af **fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer, herunder** efterspørgselsreaktion og **energilagring**, og de dermed forbundne forskningsaktiviteter og lette innovationen i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetsydelser, og samkøringslinjer"

[...] Stk. 8 affattes således:

"8. Transmissions- og distributionstarifmetoder skal give transmissions- og distributionssystemoperatører incitamenter med henblik på den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af ydelser. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, medtager disse omkostninger i transmissions- og distributionstariffer og indfører, **hvis det er relevant**, præstationsmål for at give transmissions- og distributionssystemoperatører incitamenter til at forøge deres nets effektivitet, herunder gennem energieffektivitet, brug af fleksibilitetsydelser og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer."

[c] Stk. 9, litra f), affattes således:

"f) metoder til sikring af gennemsigtighed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur, herunder foregribende investeringer"

[d] I stk. 9 tilføjes følgende litra[...]:

"i) incitamenter til effektive netinvesteringer, herunder vedrørende fleksibilitetsressourcer og fleksible tilslutningsaftaler."

[8] I artikel 19, stk. 2, foretages følgende ændringer:

[a] Litra b) affattes således:

"b) bevarelse eller forøgelse af overførselskapacitet gennem optimering af brugen af eksisterende sammenkoblingslinjer ved hjælp af koordinerede, afhjælpende foranstaltninger, hvis det er relevant, eller dækning af omkostninger som følge af netinvesteringer, der er relevante for at mindske kapacitetsbegrænsning på sammenkoblingslinjer, eller"

[b] Følgende litra [...] indsættes:

"c) compensation til operatører af offshoreanlæg, der producerer **elektricitet fra vedvarende energikilder**, i et offshore budområde, der er **direkte forbundet til to eller flere/.../ budområder**, hvis adgangen til sammenkoblede markeder er blevet begrænset på en sådan måde, at [...] **operatøren af offshoreanlægget ikke er i stand til at eksportere sin elproduktionskapacitet til markedet og, hvis det er relevant, et tilsvarende prisfald i offshore budområdet, svarende til en situation uden kapacitetsbegrænsninger. Kompensationen finder anvendelse, hvis en eller flere transmissionssystemoperatører ikke har stillet den [...] kapacitet, der er aftalt i tilslutningsaftalen [...], til rådighed på sammenkoblingslinjen eller ikke har stillet kapaciteten til rådighed på de kritiske netelementer i henhold til kapacitetsberegningsreglerne i artikel 16, stk. 8, i forordning (EU) 2019/943 [...]. Denne compensation må på årsbasis ikke overstige de samlede flaskehalsindtægter fra sammenkoblingslinjer mellem de berørte [...]budområder[...]."**

[9] Følgende kapitel [...] indsættes:

"Kapitel IIIa

Særlige investeringsincitamenter med henblik på at nå Unionens dekarboniseringsmål

Artikel 19a

Elkøbsaftaler

1. **Uden at det berører direktiv (EU) 2018/2001, letter medlemsstaterne [...] udbredelsen af elkøbsaftaler, herunder ved at fjerne uberettigede hindringer og uforholdsmæssige eller diskriminerende procedurer eller afgifter, med henblik på at skabe prisforudsigelighed og [...] nå de mål, der er fastsat i deres integrerede nationale energi- og klimaplan med hensyn til [...] dekarboniseringsdimensionen, der er omhandlet i artikel 4, litra a), i forordning (EU) 2018/1999, samtidig med at elektricitetsmarkedernes konkurrencedygtighed og likviditet bevares.**
2. Medlemsstaterne sikrer, at der findes instrumenter [...] for at mindske de finansielle risici ved, at aftager misligholder sine betalingsforpligtelser inden for rammerne af elkøbsaftaler, og at de er tilgængelige for kunder, der står over for adgangsbarrierer på markedet for elkøbsaftaler, og som ikke er i finansielle vanskeligheder [...]. **Sådanne instrumenter kan omfatte, men er ikke begrænset til, statsstøttede garantiordninger til markedspriser, private garantier eller faciliteter, der samler efterspørgslen efter elkøbsaftaler, i overensstemmelse med relevant EU-lovgivning.** Med henblik herpå **kan**[...] medlemsstaterne tage hensyn til **relevante faciliteter**[...] på EU-plan. Medlemsstaterne **kan**[...] under anvendelse af ikkediskriminerende kriterier fastsætte, hvilke kategorier af kunder disse instrumenter er rettet mod.

3. **Uden at dette berører artikel 107 og 108 i TEUF skal en g[...]**arantiordning for elkøbsaftaler, **hvis** den støttes af medlemsstaten[...], indeholde bestemmelser for at undgå, at likviditeten på elmarkederne aftager, og må ikke yde støtte til køb af produktion fra fossile brændsler.
4. [...]/ [...]**S[...]**tøtteordninger til elektricitet fra vedvarende energikilder skal [...]/ tillade deltagelse af projekter, der reserverer en del af elektriciteten til salg gennem en elkøbsaftale eller andre markedsbaserede ordninger.
5. **Ved udformningen af sådanne støtteordninger** [...]/ bestræber **medlemsstaterne** sig på at gøre brug af evalueringskriterier for at tilskynde **tilbudsgivere til at lette** adgangen [...]/ **for** [...] kunder, der står over for adgangsbarrierer, **til markedet for elkøbsaftaler, forudsat at dette ikke har en negativ indvirkning på konkurrencen på markedet.** Sådanne evalueringskriterier kan navnlig give forrang til tilbudsgivere, der fremlægger en underskrevet elkøbsaftale eller et tilsagn om at underskrive en elkøbsaftale for en del af projektets produktion fra en eller flere potentielle købere, der står over for adgangsbarrierer på markedet for elkøbsaftaler.
- 6[...]. Elkøbsaftaler skal angive budområdet for levering og hvem der har ansvar for at sikre overførsel af transmissionsrettigheder i tilfælde af en ændring af budområde i overensstemmelse med artikel 14.
- 7[...]. Elkøbsaftaler skal angive, på hvilke betingelser kunder og producenter kan udtræde af elkøbsaftalen, såsom eventuelle gældende exitgebyrer og opsigelsesfrister under **overholdelse**[...] af EU's konkurrenceret.

Artikel 19b

Ordninger for direkte prisstøtte til [...] investeringer i **ny** produktion

- 1.** [...] Ordninger for direkte prisstøtte til [...] investeringer i **nye produktionsanlæg** til elproduktion fra de kilder, der er anført i stk. 2, skal udformes som [...] tovejsdifferencekontrakter. [...]

[...]/[...]/[...]/[...]

Første afsnit finder anvendelse på kontrakter under ordninger for direkte prisstøtte til [...] investeringer i ny produktion, der er indgået tre [...] år efter [datoen for denne forordnings ikrafttræden]. For offshoreprojekter vedrørende hybride aktiver, der er forbundet med to eller flere budområder, er overgangsperioden fem år efter [datoen for denne forordnings ikrafttræden].

Markedsdeltageres deltagelse i ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter er frivillig.

1a. Ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter udformes med henblik på at:

- a. bevare produktionsanlæggets incitament til en effektiv drift og effektiv deltagelse på elektricitetsmarkederne, navnlig for at [...] afspejle markedsforholdene**
- b. forhindre enhver forvridende virkning af støtteordningen på produktionsanlæggets beslutninger om drift, belastningsfordeling og vedligeholdelse eller på budadfærden på day-ahead-, intraday- og balancemarkeder og markeder for systembærende ydelser.**
- c. sikre, at niveauet for minimalbetalingssikring og den øvre grænse for overbetaling tilpasses omkostningerne ved den nye investering og markedsindtægterne og garanterer produktionsanlæggets økonomiske levedygtighed på lang sigt, samtidig med at overkompensation undgås**
- d. undgå unødige konkurrence- og handelsforvridninger på det indre marked, navnlig ved at fastsætte betalingsbeløb gennem en udbudsprocedure, der er åben, klar, gennemsigtig og ikkediskriminerende**
- e. undgå konkurrence- og handelsforvridninger på det indre marked som følge af fordelingen af indtægter til foretagender.**

2. Stk. 1 finder anvendelse på [...] investeringer i ny elproduktion fra følgende kilder:

- a) vindkraft**
- b) solenergi**

- c) geotermisk energi
- d) vandkraft uden reservoir
- e) kernekraft.

3. **Overskuddet, eller den tilsvarende økonomiske værdi af dette overskud, fra [...] direkte prisstøtteordninger i form af tovejskontrakter om differencer, der er omhandlet i stk. 1, skal [...] fordeles til slutkunder.**

Uanset kravet i første afsnit kan overskuddet eller den tilsvarende økonomisk værdi af dette overskud også anvendes til at finansiere omkostningerne ved direkte prisstøtteordninger eller investeringer til reduktion af elomkostninger for slutkunder[...].

[...]

[...] F[...]ordelingen af[...] overskuddet til [...]slutkunder udformes [...], så incitamenten [...] til at reducere deres forbrug eller flytte det til perioder, hvor elpriserne er lave, **bevares** [...], og konkurrencen mellem elleverandørerne ikke undermineres.[...]

4. **I overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, tredje afsnit, i direktiv (EU) 2018/2001 kan medlemsstaterne undtage mindre anlæg til produktion af vedvarende energi og demonstrationsprojekter fra forpligtelsen i stk. 1.**

Artikel 19c

Vurdering af fleksibilitetsbehov

1. [...] **Senest et år efter ACER's godkendelse af metoden i henhold til denne artikels stk. 6 og derefter hvert andet år vedtager den regulerende myndighed [...] eller en anden myndighed eller enhed, der er udpeget af en medlemsstat, [...] en rapport om behovet for systemfleksibilitet [...] for en periode på mindst fem år, for på omkostningseffektiv vis at opnå forsyningssikkerhed og dekarbonisere [...] elektricitetssystemet under hensyntagen til integrationen af forskellige sektorer og elektricitetsmarkedets sammenkoblede karakter. Rapporten skal [...] tage hensyn til den europæiske ressource tilstrækkelighedsvurdering og de nationale tilstrækkelighedsvurderinger i henhold til artikel 20 i denne forordning [...].** Grundlaget for rapporten er de data og analyser, som den pågældende medlemsstats transmissions- og distributionssystemoperatører har fremlagt i henhold til stk. 3 [...], og under anvendelse af metoden i stk. 4 [...] **og, når det er behørigt begrundet, yderligere data og analyser. Hvis medlemsstaten har udpeget en transmissionssystemoperatør til dette formål, godkender eller ændrer den regulerende myndighed rapporten.**
2. Rapporten skal **som minimum:**
 - a) [...] evaluere [...] behovet for fleksibilitet, **i det mindste på sæsonbasis, daglig basis og timebasis,** med henblik på at integrere elektricitet fra vedvarende energikilder i elektricitetssystemet

- b) [...] overveje [...] potentialet ved fleksibilitetsressourcer hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og **energilagring, herunder aggregering og [...] sammenkobling**, for at opfylde dette behov, både på transmissions- og distributionsniveau[...]
- c) **evaluere hindringerne for fleksibilitet på markedet og foreslå relevante afbødende foranstaltninger [...] og**
- d) **tage hensyn til den fleksibilitet, der forventes at være til rådighed i andre medlemsstater.**

3. Transmissions- og distributionssystemoperatørerne i hver medlemsstat fremsender de data og analyser, der er nødvendige for udarbejdelsen af den i stk. 1 omhandlede rapport, til den regulerende myndighed **eller, hvis det er relevant, den myndighed eller enhed, der er udpeget i stk. 1. Hvis det er behørigt begrundet, [...] kan den regulerende myndighed eller, hvis det er relevant, den myndighed eller enhed, der er udpeget i stk. 1, anmode transmissionssystemoperatørerne og distributionssystemoperatørerne om at fremsende yderligere input til rapporten ud over de i stk. 4 omhandlede krav.**
4. ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden koordinerer transmissions- og distributionssystemoperatørerne for så vidt angår de data og analyser, der skal leveres i overensstemmelse med stk. 2. De skal navnlig:
 - a) definere de datatyper **og -formater** [...], som transmissions- og distributionssystemoperatørerne skal give de regulerende myndigheder
 - b) udvikle den metode, som transmissions- og distributionssystemoperatørerne skal anvende til analyse af fleksibilitetsbehovene, idet der som minimum tages hensyn til alle **tilgængelige** [...] kilder [...] og planlagte investeringer **i** [...] sammenkobling **og fleksibilitet på** [...] transmissions- og distributionsniveau samt behovet for at dekarbonisere elektricitetssystemet.

5. ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden skal samarbejde om koordineringen af transmissions- og distributionssystemoperatørerne.
6. [...] [...] Senest [...] ni måneder efter denne forordnings ikrafttræden [...] forelægger ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden i fællesskab ACER et forslag om de datatyper og det format, der skal leveres til de regulerende myndigheder, og om den metode, der er omhandlet i stk. 4[...]. Inden for tre måneder efter modtagelsen af forslaget godkender ACER enten forslaget eller foreslår ændringer. I sidstnævnte tilfælde hører ACER ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden, inden ændringerne vedtages. Det vedtagne forslag offentliggøres på ACER's websted.
7. De regulerende myndigheder[...] eller, hvis det er relevant, den myndighed eller enhed, der er udpeget i stk. 1, forelægger de i stk. 1 omhandlede rapporter for ACER og offentliggør dem. Senest 12 måneder efter modtagelsen af rapporterne udarbejder ACER en rapport, der analyserer rapporterne og fremsætter henstillinger om spørgsmål af grænseoverskridende relevans på grundlag af resultaterne fra de regulerende myndigheder[...] eller, hvis det er relevant, den myndighed eller enhed, der er udpeget i stk. 1, herunder henstillinger om fjernelse af hindringer for adgang til ikkefossile fleksibilitetsressourcer.

Artikel 19d

Vejledende nationalt mål for **fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler** [...]

[...] **Senest seks måneder efter forelæggelsen af rapporten i henhold til denne forordnings artikel 19c, stk. 1, fastlægger hver medlemsstat på grundlag af denne rapport et vejledende nationalt mål for fleksibilitet, hvad angår ikkefossile brændsler, navnlig [...] fleksibelt [...] elforbrug og energilagring. Medlemsstaterne kan nå dette mål ved at fjerne identificerede markedshindringer eller realisere det identificerede potentiale for ikkefossile fleksibilitetsressourcer.** Dette vejledende nationale mål skal også afspejles i medlemsstaternes integrerede nationale energi- og klimaplaner for så vidt angår dimensionen "det indre energimarked", jf. artikel 3, 4 og 7 i forordning (EU) 2018/1999, og i deres integrerede toårige statusrapporter, jf. artikel 17 i forordning (EU) 2018/1999. **Medlemsstaterne kan fastsætte foreløbige vejledende mål inden den første forelæggelse af rapporten i henhold til denne forordnings artikel 19c, stk. 1.**

Artikel 19e

Fleksibilitetsløsninger [...], **hvad angår ikkefossile brændsler**

1. **Hvis [...] investeringer i fleksibilitet, hvad angår ikkefossile brændsler, er [...] utilstrækkelige til at nå det vejledende nationale mål [...] eller, hvis det er relevant, foreløbige vejledende mål, der er identificeret i overensstemmelse med artikel 19d, kan[...] medlemsstaterne anvende fleksibilitetsstøtteordninger, hvad angår ikkefossile brændsler, der består af betalinger for den disponible kapacitet af fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændsler, jf. dog artikel 12 og 13[...].**

2.[...]

3[...].

4[...]

2. Medlemsstaternes mulighed for at anvende foranstaltninger i henhold til stk. 1 forhindrer dem ikke i at opfylde de vejledende mål, der er identificeret i artikel 19d, på anden vis.

Artikel 19f

Prinsipper for udformning af fleksibilitetsstøtteordninger **hvad angår ikkefossile brændsler**

Fleksibilitetsstøtteordninger [...], hvad angår **ikkefossile** brændsler, der anvendes af medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel 19e, stk. 1[...], [...] skal:

- a) ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at [...] **nå det vejledende nationale mål eller, hvis det er relevant, det foreløbige vejledende mål, der er fastlagt i overensstemmelse med artikel 19d**, på en omkostningseffektiv måde

- b) begrænses til nye investeringer i fleksibilitetsressourcer hvad angår ikkefossile brændsler såsom fleksibelt elforbrug og **energilagring**
- c) [...]undgå at ordningen medfører produktion baseret på fossile brændsler, der befinder sig bag måleren
- d) udvælge kapacitetsudbydere ved hjælp af en åben, gennemsigtig, konkurrencebaseret, ikkediskriminerende og omkostningseffektiv proces
- e) forhindre unødige forvridninger af elektricitetsmarkedernes effektive funktion, herunder bevarelse af effektive driftsincitamenter og prissignaler og eksponering for prisudsving og markedsrisiko
- f) indeholde incitamenter til integration i elmarkedet på en markedsbaseret og markedsfølsom måde og samtidig undgå unødvendige forvridninger på elmarkederne og tage hensyn til eventuelle systemintegrationsomkostninger og til netstabiliteten
- g) fastsætte et minimumsniveau for markedsdeltagelse i form af aktiveret energi, som tager hensyn til de tekniske karakteristika ved **det anlæg, der leverer fleksibiliteten**[...]
- h) anvende passende sanktioner over for kapacitetsudbydere, som ikke overholder det minimumsniveau for markedsdeltagelse, der er omhandlet i litra g), eller som ikke benytter sig af effektive driftsincitamenter og prissignaler, **jf. litra e).**"

[...]

9a) I artikel 21 foretages følgende ændringer:

[a] Stk. 1 affattes således:

"1. Medlemsstaterne kan i forbindelse med gennemførelsen af de foranstaltninger, der er omhandlet i denne forordnings artikel 20, stk. 3, i overensstemmelse med artikel 107, 108 og 109 i TEUF, indføre kapacitetsmekanismer."

[b] Stk. 7 udgår.

[c] Stk. 8 affattes således:

"8. Kapacitetsmekanismer godkendes af Kommissionen for en periode på højst 10 år. Mængden af de kapaciteter, der er indgået aftale om, reduceres på grundlag af de gennemførelsesplaner, der er omhandlet i artikel 20. Medlemsstaterne fortsætter med at anvende gennemførelsesplanen efter indførelsen af kapacitetsmekanismen."

9b) Artikel 22, stk. 1, litra a), udgår.

10) Artikel 37, stk. 1, litra a), affattes således:

"a) udføre den koordinerede kapacitetsberegning i overensstemmelse med de metoder, der er udviklet i henhold til retningslinjerne for fremadrettet kapacitetstildeling, retningslinjerne for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger samt retningslinjerne for balancering af elektricitet vedtaget på grundlag af artikel 18, stk. 5, i forordning (EF) nr. 714/2009"

11) Artikel 50 ændres således:

a) Følgende stykke tilføjes [...]:

"4a. Transmissionssystemoperatørerne offentliggør på en klar og gennemsigtig måde oplysninger om den kapacitet, der er til rådighed for nye tilslutninger i deres respektive driftsområder, herunder i overbelastede områder, hvis fleksible tilslutninger til energilagring er mulige, og ajourfører disse oplysninger regelmæssigt og mindst en gang i kvartalet.

Transmissionssystemoperatørerne skal også give systembrugerne klare og gennemsigtige oplysninger om status for og behandlingen af deres anmodninger om tilslutning. De skal fremlægge disse oplysninger senest tre måneder efter indgivelsen af anmodningen."

12) I artikel 57 tilføjes følgende stykke [...]:

"3. Distributions- og transmissionssystemoperatører skal samarbejde om at offentliggøre sammenhængende oplysninger om den kapacitet, der er til rådighed for nye tilslutninger inden for deres respektive driftsområder, med en detaljeringsgrad, der er tilstrækkelig for udviklere af nye energiprojekter og andre potentielle netbrugere."

13) Artikel 59, stk. 1, litra b), affattes således:

"b) regler for kapacitetsfordeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger i henhold til artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944 og artikel 7-10, artikel 13-17, artikel 19 og artikel 35-37 i denne forordning, herunder regler om day-ahead-, intraday- og langsigtede kapacitetsberegningsmetoder og -processer, netmodeller, fastsættelse af budområder, belastningsomfordeling og modkøb, handelsalgoritmer, fælles day-ahead- og intraday-kobling, herunder muligheden for betjening af en enkelt enhed, sikkerheden af tildelt overførselskapacitet, fordeling af flaskehalsindtægter, **de regionale virtuelle knudepunkter for forwardmarkedet, tildeling og fremme af handelen** [...] af langsigtede finansielle transmissionsrettigheder via den fælles tildelingsplatform, risikoafdækning ved budområdeoverskridende overførsel, nomineringsprocedurer og dækning af udgifterne til kapacitetsfordeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger"

13a) I artikel 64 tilføjes følgende stykke:

"2a. Uanset artikel 6, stk. 9, 10 og 11, kan Estland, Letland og Litauen indgå finansielle kontrakter med henblik på balanceringskapacitet op til fem år, før leveringen af balanceringskapaciteten påbegyndes. Sådanne kontraktors varighed må ikke overstige otte år, efter at Estland, Letland og Litauen har tilsluttet sig det kontinentale europæiske synkrone område.

De nationale regulerende myndigheder i Estland, Letland og Litauen kan tillade deres indenlandske transmissionssystemoperatører at tildele overførselskapacitet efter en markedsbaseret proces som beskrevet i artikel 41 i Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 uden mængdebegrænsninger indtil seks måneder efter det tidspunkt, hvor den fælles optimerede tildelingsproces er fuldt gennemført og operationel i henhold til artikel 38, stk. 3, i Kommissionens forordning (EU) 2017/2195."

13ab) I artikel 64 indsættes følgende stykke:

"2c. Uanset artikel 22, stk. 4, litra b), kan medlemsstater anmode om, at produktionskapacitet, der påbegyndte kommerciel produktion før den 4. juli 2019, og som udleder mere end 550 g CO₂ af fossil oprindelse pr. kWh elektricitet, forudsat at artikel 107 og 108 i TEUF overholdes, undtagelsesvis kan indgå i eller modtage betalinger eller tilsagn om fremtidige betalinger i henhold til en kapacitetsmekanisme, der er godkendt af Kommissionen inden denne forordnings ikrafttræden. Kommissionen vurderer virkningen af anmodningen med hensyn til drivhusgasemissioner og kan, forudsat at artikel 107 og 108 i TEUF overholdes, give tilladelse, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

a) medlemsstaten har efter datoen for ikrafttrædelsen af forordning (EU) 2019/943 gennemført en udbudsprocedure i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 22, som har til formål at maksimere deltagelsen af kapacitetsudbydere, der opfylder kravene i artikel 22, stk. 4, hvis kontraktperioden som minimum løber indtil den 31. december 2028

b) den kapacitetsmængde, der udbydes i den udbudsprocedure, der er omhandlet i litra a), er ikke tilstrækkelig til at løse det problem med tilstrækkelighed, der er identificeret i henhold til artikel 20, stk. 1, for den kontraktperiode, der er omfattet af den pågældende udbudsprocedure

c) den produktionskapacitet, der udleder mere end 550 g CO₂ af fossil oprindelse pr. kWh elektricitet, indgår i eller modtager betalinger eller tilsagn om fremtidige betalinger for en periode på højst et år og indkøbes gennem en yderligere udbudsprocedure, der opfylder alle kravene i artikel 22, bortset fra kravene i stk. 4, litra b), og kun for den kapacitetsmængde, der er nødvendig for at løse det i litra b) konstaterede problem med tilstrækkelighed.

Undtagelsen i henhold til dette stykke kan anvendes indtil den 31. december 2028."

(/.../.../.../

13b) I artikel 69 tilføjes følgende som stk. 1a:

"1a. [...] Senest en måned efter denne forordnings ikrafttrædelsen forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en detaljeret rapport med en vurdering af mulighederne for at strømline og forenkle processerne for anvendelse af kapacitetsmekanismen i henhold til [...] kapitel IV i denne forordning for at sikre, at medlemsstaterne rettidigt kan afhjælpe problemer med tilstrækkelighed. I den forbindelse anmoder Kommissionen agenturet om at ændre metoden for den europæiske ressource-tilstrækkelighedsvurdering, jf. artikel 23, i overensstemmelse med processen i artikel 23 og 27, alt efter hvad der er relevant.

[...] Desuden forelægger Kommissionen, efter høring af medlemsstaterne, senest tre måneder efter denne forordnings ikrafttræden forslag med henblik på at forenkle processen for [...] vurdering af kapacitetsmekanismer, alt efter hvad der er relevant."

14) Følgende artikel [...] tilføjes:

"Artikel 69a

Sammenhæng med Unionens finansielle lovgivning

Bestemmelserne i denne forordning fraviger ikke bestemmelserne i direktiv 2014/65/EU, forordning (EU) nr. 648/2012 og forordning (EU) nr. 600/2014, hvad angår markedsdeltagere eller markedsoperatører, der udøver aktiviteter i forbindelse med finansielle instrumenter, navnlig som defineret i artikel 4, stk. 1, **nr. 15**), i direktiv 2014/65/EU."

15) Bilag I, punkt 1.2, affattes således:

"1.2. Der foretages en koordineret kapacitetsberegning for alle tildelingstidsrammer".

Artikel 2

[Artikel 2 vil blive adskilt fra denne ændringsforordning og blive et selvstændigt direktiv om ændring af direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 – tekst flyttet til efter artikel 5].

Artikel 3

[Artikel 3 vil blive adskilt fra denne ændringsforordning og blive et selvstændigt direktiv om ændring af direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 – tekst flyttet til efter artikel 5].

Artikel 4

Ændring af [...] forordning (EU) 2019/942 [...]

I bilag I til forordning (EU) 2019/942 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2 ændres således:

a) Litra a) affattes således:

"a) afgive udtalelser og henstillinger rettet til transmissionssystemoperatører, ENTSO for elektricitet, ENTSO for gas, EU DSO-enheden, den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i henhold til **Kommissionens** forordning (EU) 2016/1719³³, **den enhed, der er udpeget til at forvalte det integrerede day-ahead- og intraday-marked, hvis det er relevant**, regionale koordinationscentre og udpegede elektricitetsmarkedsoperatører ..."

³³ Kommissionens forordning (EU) 2016/1719 af 26. september 2016 om fastsættelse af retningslinjer for langsigtet kapacitetstildeling (EUT L 259 af 27.9.2016, s. 42).

b) Litra d) affattes således:

"d) udsteder konkrete afgørelser om fremlæggelse af oplysninger i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, artikel 7, stk. 2, litra b), og artikel 8, litra c); om godkendelse af metoderne, vilkårene og betingelserne i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, og artikel 5, stk. 2, 3 og 4; om revision af budområder som omhandlet i artikel 5, stk. 7; om tekniske spørgsmål som omhandlet i artikel 6, stk. 1; om mægling mellem regulerende myndigheder i overensstemmelse med artikel 6, stk. 10; vedrørende de regionale koordinationscentre som omhandlet i artikel 7, stk. 2, litra a); om godkendelse og ændring af metoder og beregninger og tekniske specifikationer som omhandlet i artikel 9, stk. 1; om godkendelse og ændring af metoder som omhandlet i artikel 9, stk. 3; om undtagelser som omhandlet i artikel 10; om infrastruktur som omhandlet i artikel 11, litra d); om spørgsmål vedrørende engrosmarkedets integritet og gennemsigtighed i henhold til artikel 12[...]; og om godkendelse og ændring af forslag fra ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden vedrørende metoden for de data og analyser, der skal fremlægges om fleksibilitetsbehovene i henhold til artikel 5, stk. 10. "

2) I artikel 3, stk. 2, indsættes følgende [...] afsnit:

"Dette stykke finder også anvendelse på den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719, **og på den enhed, der er udpeget til at forvalte det integrerede day-ahead- og intraday-marked, hvis det er relevant.**"

3) I artikel 4 tilføjes følgende stykke [...]:

"9. [...] stk. 6, 7 og 8 finder også anvendelse på den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719, **og på den enhed, der er udpeget til at forvalte det integrerede day-ahead- og intraday-marked, hvis det er relevant.**"

4) I artikel 5, stk. 8, tilføjes følgende [...] afsnit: "[...]"

ACER overvåger den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719, **og på den enhed, der er udpeget til at forvalte det integrerede day-ahead- og intraday-marked, hvis det er relevant.**"

5)[...]

[...]

6) [...]i artikel 5[...] tilføjes følgende stykke [...]:

"10. ACER godkender og ændrer om nødvendigt forslaget fra ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden vedrørende metoden for de data og analyser, der skal fremlægges om fleksibilitetsbehovene i henhold til artikel 19c[...], stk. 4[...], i forordning (EU) 2019/943."

6a) Artikel 6, stk. 9, affattes således:

"9. ACER indgiver udtalelser til den relevante regulerende myndighed og til Kommissionen i henhold til artikel 8, stk. 3, og artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) 2019/943.

7) I artikel 15 tilføjes følgende stykke [...]:

"5. ACER udarbejder en rapport, der analyserer de nationale vurderinger af fleksibilitetsbehovene og fremsætter henstillinger om spørgsmål af grænseoverskridende relevans på grundlag af de regulerende myndigheders resultater i henhold til artikel 19c[...], stk. 7[...], i forordning (EU) 2019/943." [...]

Artikel 5
Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på [...] **tyvende**]dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

Ændring af direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 for at forbedre udformningen af Unionens elektricitetsmarked³⁴ [...]

[Følgende artikel 1 og 2 var tidligere artikel 2 og 3 i forordningen]

Artikel 1[...]

Ændring af direktiv (EU) 2019/944 [...]

I direktiv (EU) 2019/944 [...] foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2 ændres således:

a) Nr. 8) og 49) **affattes**[...] således:

- "8) "aktiv kunde": en slutkunde eller en gruppe af slutkunder, som handler i fællesskab, og som forbruger eller lagrer elektricitet, der er produceret på dennes eget område, der befinder sig inden for afgrænsede skel, eller er egenproduceret eller delt elektricitet fra andre områder inden for samme budområde, eller der sælger egenproduceret elektricitet eller deltager i fleksibilitetsordninger eller energieffektivitetsordninger, forudsat at disse aktiviteter ikke udgør dennes primære forretnings- eller erhvervsmæssige virksomhed"

³⁴ Betragtninger der skal tilføjes.

"49) "ikkefrekvensrelateret systembærende ydelse": en ydelse, der anvendes af en transmissionssystemoperatør eller distributionssystemoperatør til spændingsregulering i statisk tilstand, tilførsel af hurtig reaktiv strøm, inert i for stabilitet i lokale net, kortslutningsstrøm, "black start"-kapacitet, ødriftkapacitet og spidsbelastningsudjævning"

b) Følgende punkter tilføjes:

15a) "tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt": en kontrakt om levering af elektricitet mellem en leverandør og en slutkunde, som garanterer de samme aftalevilkår, herunder prisen, **i hele kontraktens løbetid**, der dog inden for en fast prisramme kan omfatte et fleksibelt element med f.eks. forskellige priser i spidsbelastningsperioder og uden for spidsbelastningsperioder

10a) "energideling": aktive kunders egetforbrug af vedvarende energi, hvor enten:

- a) energien produceres eller oplagres eksternt eller på et anlæg, som de ejer, leaser, helt eller delvis lejer eller
- b) rettighederne hertil overføres til dem fra andre aktive kunder, uanset om dette sker vederlagsfrit eller ej.

10b)[...]

24a) "forsyningspligtig leverandør": en leverandør, der er udpeget [...] til at overtage elforsyningen til kunder hos en leverandør, der er ophørt med at drive virksomhed

2) Artikel 4 affattes således:

"Artikel 4

Frit valg af leverandør

Medlemsstaterne sikrer, at alle kunder frit kan købe elektricitet fra en leverandør efter eget valg. Medlemsstaterne sikrer, at alle kunder kan have mere end én elektricitetsleveringskontrakt på samme tid, og at kunderne til dette formål har ret til at have mere end ét målings- og faktureringssted dækket af det fælles tilslutningspunkt for deres lokalitet."

3) Artikel 11 ændres således:

a) overskriften affattes således:

"Retten til tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt og til dynamisk elpriskontrakt"

b) stk. 1 affattes således:

1. Medlemsstaterne sikrer, at det nationale regelsæt sætter leverandører i stand til at tilbyde tidsbegrænsede fastpriselektricitetsleveringskontrakter og dynamiske elpriskontrakter. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunder, som har fået installeret en intelligent måler, kan anmode om at indgå en dynamisk elpriskontrakt, og at alle slutkunder kan anmode om at indgå en tidsbegrænset fastpriselektricitetsleveringskontrakt af en varighed på mindst et år, med mindst én leverandør og med enhver leverandør, som har flere end 200 000 slutkunder.

Uanset første afsnit kan medlemsstaterne fritage en leverandør med over 200 000 slutkunder fra forpligtelsen til at tilbyde tidsbegrænsede fastpriskontrakter, hvis den pågældende leverandør kun tilbyder dynamiske priskontrakter, og fritagelsen ikke har en negativ indvirkning på konkurrencen eller et tilstrækkeligt udvalg af tidsbegrænsede fastpriskontrakter for kunderne.

c) Følgende stykke [...] indsættes:

"1a. Forud for indgåelse eller forlængelse af en kontrakt skal slutkunderne modtage et resumé af de vigtigste kontraktbetingelser på en fremtrædende måde i et præcist og enkelt sprog. Dette resumé skal som minimum indeholde oplysninger om den samlede pris **og dens specificering**, tilbud, supplerende ydelser **og** [...] rabatter og [...] **fastsætte** de rettigheder, der er omhandlet i artikel 10, stk. 3, litra a), b), d), e) og f). Kommissionen giver vejledning i denne henseende."

d) Stk. 2 affattes således:

"2. Medlemsstaterne sikrer, at leverandørerne informerer slutkunderne fuldt ud om de muligheder, omkostninger og risici, der er forbundet med **de respektive typer**[...] el[...]kontrakter, og sikrer, at leverandørerne er forpligtet til at give slutkunderne oplysninger i overensstemmelse hermed, herunder om nødvendigheden af at installere en egnet elmåler. De regulerende myndigheder overvåger markedsudviklingen og vurderer de risici, som de nye produkter og ydelser kan udgøre, og griber ind over for urimelig praksis."

4) Følgende artikler indsættes:

"Artikel 15a

Ret til energideling

1. Alle husholdninger, små og mellemstore virksomheder og offentlige organer **har** ret til at deltage i energideling som aktive kunder.
2. [...] Aktive kunder har ret til at dele vedvarende energi indbyrdes baseret på private aftaler eller gennem en juridisk enhed.

3. [...] Aktive kunder kan anvende et anlæg til lagring eller produktion af vedvarende energi, der ejes af en tredjepart, som forvalter installation og drift, herunder måling og vedligeholdelse, med henblik på at lette energideling, uden at denne tredjepart anses for at være en aktiv kunde.
- 4.[.../ Medlemsstaterne sikrer, at aktive kunder, der deltager i energideling:
- a[.../)] har ret til at få den delte elektricitet modregnet i deres samlede aflæste forbrug inden for et tidsrum, der ikke er længere end perioden for afregning af ubalancer, og med forbehold af gældende skatter, afgifter og netgebyrer
- b[.../)] nyder godt af alle forbrugerrettigheder og -forpligtelser som slutkunder i henhold til dette direktiv, undtagen i tilfælde af energideling mellem husstande med en installeret kapacitet på op til 10,8 kW **for enfamiliehuse [som anført i det reviderede direktiv om vedvarende energi 2021/557]** og i tilfælde af boligejendomme med op til 50 kW **[som anført i det omarbejdede direktiv om bygningers energimæssige ydeevne 2021/802]**[...] [.../]
- c[.../)] har adgang til kontraktmodeller med rimelige og gennemsigtige vilkår og betingelser for [...] **energidelings**aftaler mellem husholdninger og for aftaler om leasing, leje eller investering i anlæg til lagring og produktion af vedvarende energi med henblik på energideling; i tilfælde af konflikter i forbindelse med sådanne aftaler skal slutkunderne have adgang til udenretslig tvistbilæggelse i overensstemmelse med artikel 26

d[...]) ikke udsættes for urimelig og diskriminerende behandling fra markedsdeltagernes eller deres balanceansvarlige parter side

e[...]) underrettes om muligheden for ændringer af budområder i overensstemmelse med artikel 14 i forordning (EU) 2019/943 og om, at retten til at dele energi er begrænset til et og samme budområde.

5. [...] Medlemsstaterne sikrer, at de relevante transmissions- eller distributionssystemoperatører eller andre udpegede organer:

a[...]) overvåger, indsamler, validerer og kommunikerer målerdata vedrørende den delte elektricitet med relevante slutkunder og markedsdeltagere mindst en gang om måneden og i overensstemmelse med artikel 23

b[...]) stiller et relevant kontaktpunkt til rådighed, der skal registrere energidelingsordninger og modtage oplysninger om relevante målepunkter, ændringer i placering og deltagelse og, hvor det er relevant, validere beregningsmetoder på en klar, gennemsigtig og rettidig måde

6[...]. Medlemsstaterne træffer passende og ikkediskriminerende foranstaltninger til sikring af, at energifattige og sårbare husstande kan få adgang til energidelingsordninger. Disse foranstaltninger kan omfatte finansielle støtteforanstaltninger eller produktionskvoter.

7. **Denne artikel berører ikke kundernes ret til at vælge deres leverandør i overensstemmelse med artikel 4 og gældende nationale regler for godkendelse af leverandører."**

"Artikel 18a

Leverandørernes risikostyring

1. De [...]regulerende myndigheder **eller, hvis en medlemsstat har udpeget en alternativ uafhængig kompetent myndighed til dette formål, sådanne udpegede kompetente myndigheder** sikrer, at leverandørerne implementerer passende strategier til risikoafdækning for at begrænse risikoen for, at ændringer i engrosforsyningen af elektricitet påvirker den økonomiske levedygtighed af deres kundekontrakter, samtidig med at likviditeten og prissignalerne på de kortfristede markeder opretholdes.
2. Leverandørernes strategier til risikoafdækning kan omfatte brugen af elkøbsaftaler. Hvor der er tilstrækkeligt udviklede markeder for elkøbsaftaler, som muliggør effektiv konkurrence, kan medlemsstaterne kræve, at en del af leverandørernes risikoeksponering over for ændringer i engrospriserne på elektricitet dækkes ved hjælp af elkøbsaftaler for elektricitet produceret fra vedvarende energikilder, der svarer til varigheden af deres risikoeksponering på forbrugersiden, med forbehold for overholdelse af EU's konkurrenceret.
3. Medlemsstaterne bestræber sig på at sikre tilgængeligheden af risikoafdækningsprodukter for borgerenergifællesskaber og VE-fællesskaber."

5) Følgende artikler [...] indsættes:

"Artikel 27a

Forsyningspligtig leverandør

1. Medlemsstaterne **indfører en ordning med forsyningspligtige leverandører for at sikre forsyningskontinuitet** [...], i det mindste for privatkunder. Forsyningspligtige leverandører udpeges ved en retfærdig, [...] gennemsigtig og ikkediskriminerende procedure.
2. Slutkunder, der overføres til en forsyningspligtig leverandør, mister ikke deres rettigheder som kunder, navnlig de rettigheder, der er fastsat i artikel 4, 10, [...] 12, 14, 18 og 26.
3. Medlemsstaterne sikrer, at en forsyningspligtig leverandør straks meddeler de overførte kunder de gældende vilkår og betingelser og sikrer kontinuiteten af ydelser for disse kunder i mindst 6 måneder.
4. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne informeres om og tilskyndes til at skifte til et markedsbaseret tilbud.
5. Medlemsstaterne kan kræve, at **en**[...] forsyningspligtig leverandør leverer elektricitet til privatkunder, som ikke modtager markedsbaserede tilbud. I sådanne tilfælde finder betingelserne i artikel 5 anvendelse."

"Artikel 28a

Beskyttelse af sårbare kunder mod afbrydelser

Medlemsstaterne sikrer, at sårbare kunder beskyttes mod afbrydelser af elforsyningen. Dette skal ske under begrebet sårbare kunder i henhold til artikel 28, stk. 1, [...] og med forbehold af de foranstaltninger, der er fastsat i artikel 10, stk. 11."

6) Artikel 27, stk. 1, affattes således:

"1. Medlemsstaterne sikrer, at alle husholdningskunder og, når medlemsstaterne finder det hensigtsmæssigt, små virksomheder omfattes af en forsyningspligt, dvs. har ret til at få leveret elektricitet af en bestemt kvalitet til konkurrencedygtige, rimelige, let og klart sammenlignelige, gennemsigtige og ikkeforskelsbehandlende priser på deres område. For at sikre, at forsyningspligten overholdes, pålægger medlemsstaterne distributionssystemoperatører en forpligtelse til at tilslutte kunderne til deres net i henhold til vilkår, betingelser og tariffer, som er fastlagt efter proceduren i artikel 59, stk. 7. Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne styrker husholdningskunders og små og mellemstore ikkehusholdningskunders markedsposition ved at fremme mulighederne for, at denne kundegruppe frivilligt kan lade sig repræsentere samlet."

7) Artikel 31, stk. 3, affattes således:

"3. Distributionssystemoperatøren forsyner systembrugerne med de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet. Navnlig skal distributionssystemoperatøren på en klar og gennemsigtig måde offentliggøre oplysninger om den kapacitet, der er til rådighed for nye tilslutninger i dens driftsområde, herunder i overbelastede områder, hvis fleksible tilslutninger til energilagring er mulige, og ajourfører disse oplysninger regelmæssigt og mindst en gang i kvartalet.

Distributionssystemoperatørerne skal også give systembrugerne klare og gennemsigtige oplysninger om status for og behandlingen af deres anmodninger om tilslutning. De skal fremlægge disse oplysninger senest tre måneder efter indgivelsen af anmodningen.

3a. Medlemsstaterne kan bestemme, at stk. 3 ikke gælder for integrerede elektricitetsvirksomheder, der betjener færre end 100 000 tilkoblede kunder eller små isolerede systemer."

8) I artikel 40 **tilføjes følgende**[...] **stykke:**

[...]

"6a. Kravene i stk. 5 og 6 finder ikke anvendelse på et spidsbelastningsudjævningsprodukt, der er anskaffet i overensstemmelse med artikel 7a i forordning (EU) 2019/943."

9) Artikel 59 ændres således:

[a] Stk. 1, **litra** [...]/c), affattes således:

"c)[...] i tæt samarbejde med de øvrige regulerende myndigheder at sikre, at den fælles tildelingsplatform, der er oprettet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/1719, **en enhed, der er udpeget til at forvalte det integrerede day-ahead- og intraday-marked, hvis det er relevant**, ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv, forordning (EU) 2019/943, de netregler og retningslinjer, der er vedtaget i henhold til artikel 59, 60 og 61 i forordning (EU) 2019/943, og anden relevant EU-ret, herunder hvad angår grænseoverskridende forhold, samt ACER's afgørelser, og i fællesskab at identificere den fælles tildelingsplatforms, ENTSO for elektricitets og EU DSO-enhedens manglende overholdelse af deres respektive forpligtelser; hvis de regulerende myndigheder ikke har været i stand til at nå til enighed inden for en frist på fire måneder efter indledningen af konsultationerne med henblik på i fællesskab at identificere manglende overholdelse, forelægges sagen for ACER til afgørelse i henhold til artikel 6, stk. 10, i forordning (EU) 2019/942"

[b] Stk. 1, **litra** [...]/ z), affattes således:

"z)[...]: at overvåge fjernelsen af uberettigede hindringer og restriktioner for udviklingen af forbrug af egenproduceret elektricitet og borgerenergifællesskaber, herunder **forhindringer og begrænsninger, der forhindrer** [...] tilslutning af fleksibel distribueret energiproduktion inden for en rimelig frist[...]"

[c] stk. 4 affattes således:

"4. Den regulerende myndighed, der er beliggende i den medlemsstat, hvor den fælles tildelingsplatform, **den enhed, der er udpeget til at forvalte det integrerede day-ahead- og intraday-marked, hvis det er relevant**, ENTSO for elektricitet eller EU DSO-enheden har hjemsted, har beføjelse til at pålægge sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, over for enheder, hvis de ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv, forordning (EU) 2019/943 eller enhver anden relevant retligt bindende afgørelse truffet af den regulerende myndighed eller ACER, eller til at foreslå, at en kompetent domstol pålægger sådanne sanktioner."

9a) I artikel 66 tilføjes følgende som stk. 6:

"6. Uanset artikel 40, stk. 4, skal transmissionssystemoperatørerne i Estland, Letland og Litauen kunne benytte sig af balancerings tjenester, der leveres af indenlandske leverandører af ellagring, transmissionssystemoperatørers tilknyttede foretagender og andre anlæg, der ejes af transmissionssystemoperatører.

Uanset artikel 54, stk. 2, kan Estland, Letland og Litauen tillade, at deres transmissionssystemoperatører og tilknyttede foretagender ejer, udvikler, forvalter og driver lageranlæg uden at følge en åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende udbudsprocedure og kan tillade et sådant lageranlæg at købe eller sælge elektricitet på balancemarkederne.

Undtagelserne fra artikel 40, stk. 4, og artikel 54, stk. 2, finder anvendelse i op til tre år, efter at Estland, Letland og Litauen har tilsluttet sig det kontinentale europæiske synkrone område. Hvis det er nødvendigt for at opretholde forsyningssikkerheden, kan Kommissionen forlænge den oprindelige treårsperiode med højst fem år."

9aa) I artikel 66 tilføjes følgende nye stykke:

"7. Uanset artikel 40, stk. 4, og artikel 54, stk. 2, kan Cypern tillade sin transmissionssystemoperatør at eje, udvikle og drive oplagring uden at følge en åben, gennemsigtig og ikkediskriminerende udbudsprocedure.

Undtagelserne fra artikel 40, stk. 4, og artikel 54, stk. 2, finder anvendelse, indtil transmissionssystemet i Cypern er tilsluttet andre medlemsstaters transmissionssystemer via sammenkobling."

10) Følgende artikel [...] indsættes:

"Artikel 66a

Adgang til økonomisk overkommelig energi under en elpriskrise

1. **Rådet [...] kan på forslag af Kommissionen ved en gennemførelses[...]afgørelse erklære en regional elpriskrise eller en EU-dækkende elpriskrise, hvis følgende betingelser er opfyldt:**
 - a) meget høje **gennemsnitspriser** på engrosmarkederne for elektricitet, der er mindst to en halv gange gennemsnitsprisen i de foregående fem år, og som forventes at forblive høje i mindst seks måneder. **Ved beregning af gennemsnitsprisen i de foregående 5 år tages der ikke hensyn til år 2022 og de perioder, hvor der blev erklæret en regional elpriskrise eller en EU-dækkende elpriskrise**
 - b) kraftige stigninger i detailpriserne på elektricitet [...] **på omkring 70 %**, som forventes at forblive høje i mindst [...] **3 måneder**, og
 - c) økonomien som helhed påvirkes negativt af stigningerne på elpriserne.

2. **Afgørelsen**[...] om en regional elpriskrise eller en EU-dækkende elpriskrise **skal angive** gyldighedsperioden for den pågældende afgørelse, som kan være på op til et år. **Denne periode kan efter proceduren i stk. 7 forlænges i flere på hinanden følgende perioder på op til et år.**
3. **Kommissionen forelægger et forslag til erklæring af en regional elpriskrise eller en EU-dækkende elpriskrise, herunder afgørelsens foreslåede gyldighedsperiode, hvis den finder, at betingelserne i stk. 1 er opfyldt.**
4. **Rådet kan med kvalificeret flertal ændre et[...] forslag fra Kommissionen, der er forelagt i henhold til stk. 3 og 7.**
- 5[...]. Hvis [...] **Rådet** har vedtaget en afgørelse i henhold til stk. 1, kan medlemsstaterne inden for afgørelsens gyldighedsperiode anvende målrettede offentlige indgreb i prisfastsættelsen for elektricitetsforsyning til små og mellemstore virksomheder. Sådanne offentlige indgreb skal:
- a) være begrænset til højst 70 % af støttemodtagerens forbrug over den samme periode i det foregående år og fastholde et incitament til at reducere efterspørgslen
 - b) opfylde betingelserne i artikel 5, stk. 4 og 7
 - c) hvis det er relevant, opfylde betingelserne i stk. 4.

6[...]. Hvis **Rådet**[...] har vedtaget en afgørelse i henhold til stk. 1, kan medlemsstaterne inden for afgørelsens gyldighedsperiode, uanset artikel 5, stk. 7, litra c), når de anvender målrettede offentlige indgreb i prisfastsættelsen for elektricitetslevering i henhold til artikel 5, stk. 6, eller nærværende artikels stk. 3, undtagelsesvis og midlertidigt fastsætte en pris for elektricitetslevering, som er lavere end omkostningerne, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

- a) den pris, der fastsættes for husholdninger, gælder kun for højst 80 % af husholdningernes medianforbrug og fastholder et incitament til at reducere efterspørgslen
- b) der er ingen forskelsbehandling mellem leverandører
- c) leverandørerne kompenseres for at levere til priser, der er lavere end omkostningerne, og
- d) på samme grundlag er alle leverandører berettigede til at tilbyde en pris for levering af elektricitet, som er lavere end omkostningerne.

7. **I god tid inden udløbet af den periode, der er fastsat i henhold til stk. 2, vurderer Kommissionen, om betingelserne i stk. 1 fortsat er opfyldt. Hvis Kommissionen finder, at betingelserne i stk. 1 fortsat er opfyldt, forelægger den Rådet et forslag om forlængelse af gyldighedsperioden for en afgørelse vedtaget i henhold til stk. 1. Hvis Rådet beslutter at forlænge gyldighedsperioden, finder stk. 5 og 6 anvendelse i denne forlængede periode.**

8. **Med forbehold af artikel 107 og 108 i TEUF kan medlemsstaterne indtil den 30. juni 2024 anvende et loft over indtægterne fra inframarginale producenter på samme betingelser som dem, der er fastsat i artikel 6-8 og 10 i Rådets forordning (EU) 2022/1854. Senest den 15. maj 2024 foretager Kommissionen en gennemgang af anvendelsen af de relevante ordninger i henhold til dette stykke og udarbejder en rapport om de vigtigste resultater af denne gennemgang til Parlamentet og Rådet."**

11)[...]



Artikel 2[...]

Ændring af direktiv (EU) 2018/2001[...]

I direktiv (EU) 2018/2001 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 4, stk. 3, ændres således:

a) Andet afsnit affattes således:

"Med henblik herpå og for så vidt angår direkte prisstøtteordninger ydes støtte i form af en markedspræmie, som blandt andet kan være variabel eller fast. **Første [...]** punktum finder ikke anvendelse på støtte til elektricitet fra de vedvarende energikilder, der er anført i artikel 19b, stk. 2, i **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943³⁵**, og som artikel 19b, stk. 1, i nævnte forordning finder anvendelse på."

2)[...]/[...]

[...]/[...]

Artikel 3

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest [...]seks måneder efter dette direktivs ikrafttræden].

Uanset første afsnit sætter medlemsstaterne de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 1, stk. 2 og 4, senest [...] [...]24 måneder efter dette direktivs ikrafttræden].

De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

³⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (omarbejdning) (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De skal ligeledes indeholde oplysning om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til det direktiv, der ophæves ved nærværende direktiv, gælder som henvisninger til nærværende direktiv. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning.

Artikel 4
Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på [tyvende]dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 5

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand